

Henki & elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 4.3.2016 • numero 4

Isä ei hypännytäkään yhteiseen kelkkaan

Tanssii
vauvojen
kanssa

► sivu 5

Kahvikuppi
imaisee yli
sata vesilitraa

► sivut 6-7

Arkiapua
Palokan
perheille

► sivu 16

Pääkirjoitus

Onko auto pelannut?

Autoilijan tyttärenä totuin jo pienestä siihen, että autot ovat tärkeitä kapistuksia. Paitsi että perheen elanto tuli pitkälti autojen ansiosta, moni lapsuuteeni ja nuoruuteeni liittyvä asia liittyy tavalla tai toisella autoihin.

Kun sitten muutin kotoa omilleni, autot ujjuttautuivat tietysti mukaan. Puhelu isän kanssa alkoi yleensä kysymyksellä ”Onko auto pelannut?” Meni joku vuosi, ennen kuin tajusin mistä on kysymys. Isä vain yrittää kysyä, onko minulla kaikki hyvin.

Sodassa isänsä menettäneen isäni isyys on ollut sellaista, kuin vain isättömänä kasvaneen miehen isyys voi olla. Aika ja voimat menivät pitkälti siihen, että perhe sai sitä vaurautta, jota leskiäiti ei katraalleen voinut tarjota. Muu jäi vähemmälle. Ensimmäinen muistikuvani isän halauksesta on 19-vuotiaana. Olin juuri palannut vajaan vuoden reissulta rapakon takaa, ja äiti ja isä olivat lentokentällä vastassa.

Sittenmin olemme oppineet halaamaan aina kun näemme ja aina kun eroamme. Autoistakin jutellaan, mutta olemme oppineet juttelemaan muustakin. Elämä on opettanut kaikenlaista. Molemmille.

Tässä lehdessä on jututettu kahden eri sukupolven naisia isättömyydestä. Toinen heistä kasvattaa lapsensa yksin, toinen kasvoi ilman isää. Surullisia tarinoita kumpainenkin. Isättömyys on arkea joka päivä valtavalle joukolle lapsia. Lukumääriä on vaikea sanoa, koska isättömyyttä on niin monenlaista.

Isättömyys voi olla sitä, että isää ei ole syystä tai toisesta lainkaan maisemissa. Se voi olla sitä, että isä on fyysisesti läsnä, mutta henkisesti kyvytön kohtaamaan lapsensa. Se voi olla kokoaikeista, osittaista, tarkoin harkittua, tahatonta tai jotain muunlaista.

Isättömyys on paha rasti ainakin lapselle ja äidille, mutta niin voi olla isyyskin isälle. Me naiset ja äidit emme välttämättä anna isälle sitä tilaa, jonka hän omannäköiseensä isyyteen tarvitsisi. Oli se sitten vaikka sitä, että isä kysyy jo aikuiselta lapseltaan ”Onko auto pelannut?”.

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Isän puuttuminen perheestä voi jättää koko elämän pituisen ikävän.

Kuva: Sami Saarenpää

Järjestöt: Perheenyhdistämisen tulorajoista luovuttava

KIRKON ULKOMAANAPU teksti
AMNESTY INTERNATIONAL kuva

Perheenyhdistämisen ehdoksi suunnitellut tulorajat ovat herättäneet arvostelua. Joukko kansalaisjärjestöjä toivoo, ettei perheenyhdistämistä hankaloitettaisi entisestään. Vaikeuttamista arvostelevat Amnesty Suomen osasto, Suomen Pakolaisapu, Pakolaisneuvonta, Suomen Punainen Risti, Kirkon Ulkomaanapu, Pelastakaa Lapset ry, Ensi- ja turvakotien liitto ja Somaliliitti.

Sisäministeriön lakiluonnoksessa suunnitellaan perheenyhdistämisen toimeentuloehtojen kiristämistä. Suunnitelmat tekisivät perheenyhdistämisestä lähes mahdollista monelle kansainvälisistä suojelua saavalle ja suomalaiselle.

Jos suunnitelma toteutuu, perheen kokoajan pitäisi tienata kuukausittain nettona 2 600 euroa tuodakseen Suomeen puolison ja kaksi lasta. Alle puolet suomalaisista tienaa näin paljon.

– Toimeentuloehdon täyttämisen olisi vaikeaa monelle suomalaiselle, mutta vielä vaikeampaa se olisi kansainvälistä suojelua saaville ihmisille, sanoo Amnesty Internationalin Suomen osaston toiminnanjohtaja **Niina Laajapuro**.

Tulijat työllistyvät usein matalapalkka-aloille.

– Toimeentuloeledellytyksen kiristäminen asettaa kaikki, mutta erityisesti naiset, entistäkin heikompaan asemaan. Vaikka naiset pääsisivätkin töihin, yli 2 000 euron kuukausiansiot ovat monelle mahdollista. – puhumattakaan pakolaisista, jotka eivät esimerkiksi ter-

Joukko kansalaisjärjestöjä toivoo, että perheenyhdistämisä ei hankaloitettaisi. Äitiä ikävä -kampanja muistuttaa, että perhe edistää kotoutumista.

veyssistä tai luku- ja kirjoitustaidottomina pääse työhönsä. Toimeentulorajoja ei tulisi asettaa kansainvälistä suojelua saaneille, ja muidenkin osalta niitä tulisi kohtuullistaa, toteaa toiminnanjohtaja **Annu Lehtinen** Suomen Pakolaisavusta.

Erossa perheestä eläminen on suurimpia onnistuneen kotoutumisen esteitä. Perheenkokoajat eivät pysty keskittymään kielioipin-toihin tai työnhakuun, kun heillä on huoli perheestään. Pitkä erossa

olo vaikuttaa perheenkokoajien ja perheenjäsenten mielenterveyteen.

Lakiluonnos toteaa muutosten olevan välttämättömiä, jottei Suomi näyttäisi poikkeuksellisen houkuttelevalta turvapaikanhakijoiden silmissä. Tilastojen mukaan Suomeen ei tule Euroopan unionin mit-takaavassa poikkeuksellisen paljon turvapaikanhakijoita. Euroopan unionin on kannettava vastuunsa pakolaistilanteesta ihmisarvoa kunnioittaen, järjestöt painottavat.

Tapetilla

Lisää kirjoja kiroiluun, jotta kieli ei köyhdy

KAARINA HEISKANEN teksti
WIKIPEDIA kuva

Kävelin kaupakeskuksen aulassa, kun lähettyillä parahiti kännyykkä. Nuori mies ei ehtinyt vastata puheluun, ja kännyn näytöllä loisti vain teksti ”tunteeton numero”.

– Kuka v... p... s se nyt taas soit-taa, murahti kännynomistaja.

Koska tämä on seurakunnan lehti, en toista hänen repliikkiään

kokonaisuudessaan, vihjaan vain, että ensimmäinen sana liittyi lisääntymiseen ja ne p ja s henki-mailman ilmiöihin.

Hyi, hyi, tuollaisten sanojen käyttäminen on yksitoikkoista kielenkäyttöä. Suomen kielen rapion välttämisen vuoksi: koettaa-kaa hyvät ihmiset löytää värikkyyt-tä suulliseen ilmaisuunne. Ma-nauksia voi löytää vaikka suoma-laisesta luonnosta, esimerkiksi

hyönteisten nimistä. Yltiöfeministi on amatonimuurahainen. Kiih-kiemielinen vegaani, joka esitelmöi ruokapöydässä liharuuan eettisistä haitoista, on apilanirppu.

Jos joku miespuolinen tekee turhan kiinteästi tuttavuutta, häntä voi solvata jauhopukiksi, nupiaiseksi tai ääritapauksessa parit-äplänupiaiseksi. Jos ei muu auta, niin heitäpä kehiin pystynävertäjä. Avoimesti iskuaikeissa lähestyyä nuorta naista taas voi kutsua sinisilmäkiittäjäksi.

Lomamatkalla lentokoneessa rettelöijää voi moittia punaselkä-haiskaiiseksi tai haiskaiiseksi. Rantalomalla vauhdikasta elämää viettävän lentokentällä möyhäjä on kenttäyökkönen.

Julkistuttavillaan kehuskelija on pölkyhärkä tai isokiitosuupistiäinen. Odinin soturi on parvivainokainen tai kaapuyökkönen.

Monta hyvää nimeä jäi varastoinkin. Luettelen ne lopuksi, saatte itse keksiä, mihin yhteyteen ne sopivat. Kalmankuoriainen. Kirjoihakuoriainen. Nenäsaivar-taja. Muunteleva kasvinkalvaja. Jyväkärsäkäs.

Haiskainen, tuo lomamatkoi rettelöijä. Sinisilmäkiittäjä, tuo iskuaikeissa lähestyvä hmmm... yöperhonen.

Ajassa

Keski-Suomen Yrittäjien toimitusjohtajan Sanna-Mari Hynnisen mielestä yrittäjien kanssa on innostavaa tehdä töitä. - Haluan, että Keski-Suomen Yrittäjät on happi-rikas vertaisverkosto jäsenistölle, arvostettu vaikuttaja yrittäjien äänenä ja avainpelajaa maakunnan vetovoimatyössä, Hynninen sanoo.

Sanna-Mari Hynninen ei ole törmännyt lasikattoon

Keski-Suomen Yrittäjien tuoreen toimitusjohtajan mukaan naiset tarvitsevat miehiä enemmän uskoa siihen, että kaikki on mahdollista. Jäsenistöstä noin kolmannes on naisia.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Mikä sai sinut tarttumaan toimitusjohtajan tehtävään?

Yrittäjien kanssa on innostavaa tehdä töitä. Lisäksi tunsin, että taustani kansantaloustieteilijänä, järjestötyössä kaupakamarilla sekä yrittäjänä ja kasvavan yrityksen liiketoimintajohtajana kasvuyritysverkostossa yhdistyi tehtävän vaatimusten kanssa.

Miten sinut on otettu vastaan? Lämpimästi ja tutkivasti.

Mitä työhösi kuuluu?

Moninaiset vaikuttamis- ja muut tehtävät yrittäjien sidossryhmissä, laaja yhteinen työ luottamushenkilöiden ja toimiston tiimin kanssa järjestön tavoitteiden saavuttamiseksi, järjestön operatiivinen johtaminen sekä julkaisujemme päätoimittajuus.

Mitä tavoitteita sinulla on toimitusjohtajana?

Haluan, että Keski-Suomen Yrittäjät on happirikas vertaisverkosto jäsenistölle, arvostettu vaikuttaja yrittäjien äänenä ja avainpelajaa maakunnan vetovoimatyössä. Ihmiset tekevät tämän kaiken. Sitä pidän ohjenuorana toimitusjohtajana.

Miksi kannattaa kuulua Keski-Suomen Yrittäjiin?

Yrittäjät luovat uutta ja pitävät pyörät pyörimässä, työllistävät kaikki ainakin itsensä ja maksavat suuren osan veroista. Yrittäjäjärjestö on ainutlaatuinen vertaisverkosto yrittäjältä yrittäjälle. Lisäksi vaikuttamme kuntien päätöksenteossa laajasti paikallisyhdistystemme kautta, alueellisesti toimintaympäristön yrittäjystävällisyyteen sekä valtakunnan tasolla lainsäädäntöön. Ja jäsenedet ovat laajasti neuvontapalveluista merkittäviin taloudellisiin hyötyihin yhteistyökumppaneiden kautta.

Mikä on paras palaute, jonka olet saanut?

Kuulut tähän joukkoon, vaikka tulit ulkopuolelta. Olet ihan kuin me.

Oletko kokenut ennakkoluuloja tai väheksyntää sukupuolesi takia?

En. Kuljen myös tietoisesti hieman laput silmillä tämän asian suhteen. Kaikkea ei kannata rekisteröidä aktiivisesti.

Kuinka paljon jäsenistä on naisia?

Yrittäjästä naisia on vajaa kolmannes, jäsenistöstä noin kolmannes. Luottamushenkilöistä kasvavuosuus.

Miksi naisia on yhä vähän yritysten johtopaikoilla?

Se lähtee omista tavoitteista, joita elämälle asettaa. Niihin taas vaikuttavat kasvatus, kulttuuri, elämäkokemukset sekä esikuvat. Omat tavoitteet taas vaikuttavat muun muassa siihen, millaisiin verkostoihin menee mukaan ja mihin aikaa käyttää.

Hyvät esimiehet uran alussa ovat tärkeitä. Naiset ehkä tarvitsevat miehiä enemmän uskon luontia siihen, että kaikki on mahdollista.

Oletko törmännyt urallasi lasikattoon? En ole.

Mikä yrittäjänä toimimisessa on parasta?

Vapaus ja mahdollisuudet itsensä toteuttamiseen. Yrittäjänä on vapaa myös rakentamaan oman dream teamin, jonka kanssa tehdä maailmasta parempi. Se saattaa johtaa myös taloudelliseen menestykseen.

Mitä asioita haluaisit yrittäjänä muuttaa, jos voisit?

Haluan yrittäjänä edistää rauhaa maailmassa yleisen myönteisen tekemisen hengen ja meiningin kautta.

Miten keräät voimia?

Rennolla olemisella läheisten kanssa, liikunnalla ja sisustamisella sekä puutarhatoilla.

Matkustelu hyvällä porukalla tuo myös voimaa.

Flow, mindfulness, slow life. Mikä on sinun valintasi?

Flow, jota mindfulness tukee.

Mikä on ollut kovin paikka elämäsi? Kuinka selvisit siitä?

Menettämisen pelko ja oma kuolemanpelko nuorimman tyttären raskauden loppuvaiheissa. Selvisin osaavan hoitohenkilökunnan avulla. Kokemus teki minusta kiitollisemman elämää ja muita ihmisiä kohtaan.

Mitkä kolme asiaa ovat parasta Jyväskylässä?

Kaikkalainen moninaisuus ja mahdollisuuksien tuntu, tulevaisuuteen katsovat yrittäjät, fiksit nuoret.

8. maaliskuuta vietetään naistenpäivää.

Earth Hour sammuttaa turhat valot

Earth Hour -tapahtumaa vietetään jälleen lauantaina 19.3. klo 20.30–21.30. Tapahtuman aikana näytetään valomerkki ilmastopuolesta sammuttamalla turhat valot. Jyväskylän seurakunta osallistuu tempaukseen sammuttamalla valot Kaupunginkirkossa, Kuokkalan, Keltinmäen, Huh-tasuon, Säynätsalon, Tikkakosken, Korpilahden ja Palokan kirkossa.

Vaajakosken kirkossa järjestetään jo keskiviikkona 16.3. klo 19 Earth Hour -messu. Messun jälkeen vietettävällä Pimeän piknikillä nautitaan lähi- ja luomuruokaa.

Earth Hour on Maailman luonnonsäätiön (WWF) järjestämä maailman suurin ilmastotapahtuma. Symbolisen eleen avulla jokainen voi ilmaista huolensa ympäristön tilasta ja ilmastokriisistä päätäjille.

Yhteisvastuu tukee ihmis-kaupan uhreja

Vuonna 2017 Yhteisvastuu kerää varoja Lähi-idän nuorten tulevaisuuden ja toivon hyväksi. Kotimaan kohteina ovat Rikosuhripäivystysten, Monika-Naiset liiton, Pro-tukipisteen ja Pakolaisneuvonnan yhteisötoimintahanke Harmaan eri sävyt, jossa avun kohteina ovat ihmiskaupan uhrit.

Yhteisvastuukeräys on evankelis-luterilaisen kirkon vuosittainen yhteisötoimintahanke Harmaan eri sävyt, jossa avun kohteina ovat ihmiskaupan uhrit.

Tänä vuonna Yhteisvastuu torjuu nuorten syrjäytymistä Suomessa ja Ugandassa.

Kirkkolakia halutaan uudistaa

Kirkkohallitus esittää, että Suomen evankelis-luterilaiselle kirkolle säädetään uusi kirkkolaki, joka korvaa vuonna 1993 annetun kirkkolain. Voimassa olevien lakien säännökset järjestetään yhtenäiseksi kirjaksi, eri lahteissa oleva normisto yhdenmukaistetaan yhdeksi kokonaisuudeksi sekä säännöksi ajantasaisesti.

Uudistuksen tavoitteena on rakenteellisesti nykyistä johdonmukaisempi ja käyttäjän kannalta selkeämpi kirkkolaki uudistettavaksi. Suunnitelman mukaan esitys olisi ensimmäistä kertaa kirkolliskokouksen käsittelyssä aikaisintaan marraskuussa 2016.

Pohjola papiksi Keskustan alueelle

Kirsi Pohjola toimii seurakuntapastorina Keskustan alue seurakunnassa 15.5. asti.

”Parasta on kun ihmiset lähtevät hyvillä mielin kotiin”

Seurakuntamestarin eli suntion työ muuttuu jatkuvasti ajan haasteiden mukaan.

SIRPA KOIVISTO
teksti ja kuva

Jyväskylän seurakunnassa työskentelee useita seurakuntamestareita, joiden toimenkuva vaihtelee toimilajien mukaan. Työhön kuuluu muun muassa kirkkosalin valmistaminen jumalanpalveluksia ja muita toimituksia varten, tilojen siisteydestä ja tilaisuuksien käytännön sujumisesta huolehtiminen sekä tilavarauksen vastaanottaminen. Seurakuntamestarin eli suntion ammatti muuttuu jatkuvasti ajan haasteiden mukaan.

Sirpa Antila on toiminut seurakuntamestarina vuodesta 2009 lähtien ensin Keltinmäen kirkolla ja viime toukokuusta lähtien Vanhassa pappilassa Vapaudenkadulla. Keittötehtävissä aikaisemmin työskennellyt Antila opiskeli uuteen ammattiin Jyväskylän kristillisellä opistolla.

– Minut houkutti alalle työn monipuolisuus. Lisäksi kirkolliset toimitukset ovat aina kiehtoneet minua, niinpä olenkin tykännyt suntion työstä alusta lähtien.

Työ painottuu viikonloppuihin, mutta muuten työajat ovat joustavia.

”Olen tilaisuuksissa kuulolla, jos apuani tarvitaan.

1920-luvulla valmistunut Vanha pappila on Antilalle erityisen mieluisa työpaikka.

– Olen aivan ihastunut tähän taloon. Tämä on mitä miellyttävimpin paikka olla töissä, kaunis ja rauhallinen.

Antilalla on myös henkilökohtaisia muistoja Vanhasta pappilasta. – Meidät on mieheni kanssa vihtynyt pappilan kappelissa 35 vuotta sitten. Myös molemmat lapsemme sekä yksi lapsenlapsemme on kasnut täällä.

Vanhassa pappilassa on tilaisuuksia lähes päivittäin. Ikäihmisten kerhojen ja erilaisten ryhmien lisäksi pappilassa pidetään paljon kastejuhlia, muistotilaisuuksia, viikimisiä ja syntymäpäiväjuhlia.

Antilan tehtävänä on vastata tilojen ja tilaisuuksien yleisestä jär-

jestyksestä ja turvallisuudesta, opastaa ulkopuolisia käyttäjiä tilojen käytössä ja huolehtia sekä sisätilojen että piha-alueen siisteydestä monien muiden tehtävien lisäksi.

Työhön kuuluu paljon ihmisten kohtaamista ja asiakaspalvelua. Jokaiseen tilaisuuteen tehdään asiakkaiden toiveiden mukaiset tilajärjestelyt. Antila on asiakkaiden mukana avustamassa ja neuvomassa tarpeen mukaan. Asiakkaat huolehtivat juhlien järjestämisestä itse- naisesti, mutta usein apua tarvitaan esimerkiksi keittiökoneiden käytössä.

Antilalle erityisen mieluisia juhlia ovat kastetilaisuudet.

– Kaste on iloinen juhla, johon panostetaan myös juhlien suunnittelussa paljon. Suntiolle ne ovat ihania työpäiviä.

Tilaisuuksien onnistumisen kannalta seurakuntamestarin työ on tärkeää ja välttämätöntä.

– Olen läsnä tilaisuuksissa, mutta pysytyn taustalla. Olen kuulolla, jos apuani tarvitaan, Antila sanoo.

– Paras palaute on se, että juhlat onnistuvat ja ihmiset lähtevät hyvillä mielin kotiin.

Seurakuntamestari Sirpa Antila työskentelee Vanhassa pappilassa, jossa pidetään paljon juhlia. Jokaiseen tilaisuuteen tehdään toiveiden mukaiset tilajärjestelyt.

Tiesitkö?

Seurakuntamestari eli suntio

Suntion ammattitutkinto on toisen asteen ammatillinen tutkinto, joka suoritetaan näyttötutkintona.

Koulutusta järjestävät muun muassa Jyväskylän, Raudaskylän ja Turun kristilliset opistot sekä Seurakuntaopisto Järvenpäässä.

Suntion ammatin monipuolisuus näkyy tehtävänimikkeissä. Näitä ovat esimerkiksi seurakuntamestari, ylivahtimestari ja kiinteistötyöntekijä.

Evankeliumi Joh. 6: 1–15

Jeesus lähti Galileanjärven toiselle puoleen. Häntä seurasi suuri väkijoukko. Jeesus nousi vuorenrinteelle ja asettui opetuslapsineen sinne istumaan. Jeesus näki, että suuri ihmisjoukko oli tulossa. Hän kysyi Filippukselta: ”Mistä voisimme ostaa leipää heille?” Tämän hän sanoi koe-tellakseen Filippusta, sillä hän tiesi, mitä tekisi. Filippus vastasi: ”Kahdensadan denaarin leivistä ei riittäisi edes pientä palaa kullekin.” Silloin Andreas sanoi: ”Täällä on poika, jolla on viisi ohraleipää ja kaksi kalaa. Mutta miten ne riittävät suurelle joukolle?”

Jeesus sanoi: ”Käsketää kaikkien asettua istumaan.” Paikalla oli noin viisituhatta miestä. Jeesus otti leivät, kiitti Jumalaa ja jakoi leivät syömään asettuneille. Samoin hän jakoi kalat, ja kaikki saivat niin paljon kuin halusivat. Kun kaikki olivat kylläisiä, Jeesus sanoi opetuslapsille: ”Kerätkää tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään menisi hukkaan.” Viidestä ohraleivästä kertyi kaksitoista korillista palasia.

Kun ihmiset näkivät, tunnusteon, he sanoivat: ”Tämä on se profeetta, jonka oli määrä tulla maailmaan.” Jeesus tiesi, että ihmiset aikoivat väkisin tehdä hänestä kuninkaan, ja hän vetäytyi yksin vuorelle.

Ihmeellisen hyvää

Miten tämä ruoanjako oli oikeasti mahdollinen? Viisi leipää, kaksi kalaa – ja ruokailijoita oli tuhansia.

Ruokkimisihme oli ihme, mutta koska ihmettä on vaikea uskoa, sitä on yritetty selittää monella tavalla. Esimerkiksi siten, että kun poika otti eväänsä esille, muiltakin alkoi löytyä suuhunpantavaa. Ja sitten kun kaikki antoivat omastaan, syötävää riitti.

Oliko Jeesus ekopaastolainen, kun keräsi ruoantähteet?

Hö. Ei ennen mitään ekopaastoa tarvittu. Ruoantähteet kerättiin tietysti siksi, että ruoka oli tiukassa eikä tähteitä heitetty pois! Näinhän meillä Suomessakin ennen tehtiin. Sitä paitsi tähteet osoittivat kuinka runsasta Jumalan huolenpito on, tähteitäkin tulee yllin kyllin.

Eikö olisi hienoa, jos seurakuntien diakonia pystyisi samalla tavalla muuttamaan ruoanmurut ihmisille jaettaviksi, niin että kaikille riittäisi tarpeeksi

apua eikä kukaan jäisi ilman?

Eikö olisi hienoa, että ruoka ja toimeentulo riittäisi ilman että tarvittaisiin siihen kirkon diakoniaa? Kaikille riittäisi, jos vain jaettaisiin tasaisemmin.

Mihin ihmiset tarvitsevat ihmisiä ja todisteita? Tapahtuuko nykyään ihmeitä?

Moni sanoo, että en usko ennen kuin näen. Ja vaikka näkee, ei kuitenkaan usko näkemäänsä ihmeeksi.

Jos ihmiset olisivat hieman kiitollisempia siitä mitä heillä jo on, he näkisivät enemmän ihmisiä ihan arkisissa asioissa.

Miksi Jeesus ei tehnyt enemmän ihmeitä? Sehän olisi valuttanut ihmiset siitä, että hän on Jumalan poika.

Jeesus teki ihmeitä vain silloin, kun se oli hänen sanomansa kannalta olennaista. Jeesus sanoi, että hän ei tehnyt ihmeitä kotikaupungissaan Kapernaumissa, koska hänet torjuttiin siellä. Ihmeet oikeastaan vain vahvistivat jo olemassa olevaa uskoa.

Mitä tarkoittaa, että ihmiset olisivat väkisin tehneet Jeesuksesta kuninkaan? Mitä Jeesus siinä pelkäsi?

Juutalaiset varmasti näkivät, että Jeesus voisi hyvinkin olla se luvattu Messias, joka vapauttaa heidät roomalaisten vallasta.

Ehkä Jeesus pelkäsi, että hän lankeaisi Paholaisen houkutukseen ja suostuisi kansansuosion saattelemana maalliseksi vallanpitäjäksi. Silloin hänelle olisi käynyt samalla tavalla kuin ensimmäisille ihmisille – Jumalan pelastustyö olisi mennyt myttyyn.

Mikä on monokirkko? Miksi järjestätte sellaisen?

Monokirkko on perinteikäs Ladun Majalla pidettävä noin puolen tunnin jumalanpalvelus. Paikalla on hiihtoväkeä. Monokirkko on suosittu juttu vuodesta toiseen, ihan hiihtokeleistä riippumatta.

Millaisia eväitä teillä on tarjolla monokirkossa?

Sanan ruista, yhteislaulua ja ru-

Sunnuntai 6.3.

Monokirkossa Ladun Majalla saarnaa aluekappalainen Eivor Pitkänen. Messu alkaa klo 13.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Vanhusten palvelutalo ei ole aivan tavanomainen paikka vanhempien ja vauvojen tanssitunnille. Järjestely antaa kuitenkin paljon sekä tanssijoille että vanhuksille.

Keski-Suomen Tanssin Keskus järjestää nyt toista kertaa Yhdessä-tanssitunteja Jokihoivon palvelutalossa. Tunnit on tarkoitettu sylvauvaikäisille ja heidän vanhemmilleen.

Tanssituntien järjestäminen palvelutaloissa on Tanssin Keskusle tilallinen ja yhteiskunnallinen hanke. Toimitilapuutteen takia tanssitoiminnalle etsitään jatku-

vasti uusia tilayhteistyömalleja. Palvelutalojen tiloja on jo pitkään käytetty soveltavan taiteen esiintymispaikkana, mutta uutta hankkeessa on tilojen hyödyntäminen pitkäkestoisessa opetuskäytössä.

Ihmiset tulevat pikkujuhlilla tanssimaan, toiminnanjohtaja **Mari Hautala** Keski-Suomen Tanssin Keskuksesta kertoo.

Tavoitteena on myös herätellä ajatusta, miksi laitostiloja ei käytetä enemmän muussa toiminnassa, ja miksi laitokset edelleen ovat usein irrallaan muusta ympäristöstä tapahtuvasta toiminnasta.

Tanssitunneista tulee palvelutaloon tuulahdus niin sanottua ulkopuolista elämää.

Jyväskylän vanhuspalvelujen ym-

päri vuorokautisen asumisen ja hoidon ohjaaja **Helena Hjeltin** mielestä ikäkausijäätelle toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla Yhdessä-tanssitunneilla.

– Meidän asukkaamme näkevät pieniä lapsia. Ilo on toivon mukaan molemminpuolinen.

Yhdessä-tanssitunnit vetää taidekasvattaja, tanssinohjaaja **Heta Hämäläinen**. Hänen mielestään hyvä vuorovaikutus on tanssituntien lähtökohta.

– Turvallisessa työympäristössä voi tehdä mitä vaan.

Tanssitunnilla vanhemmat tanssivat paljon lapsi sylissään. Välillä vanhemmat liikkuvat enemmän, ja lapset katsovat. Kehollisen mallin

antaminen lapselle on Hämäläisen mielestä tärkeää.

Säynäsalosta Kuokkalan Jokihoivon tulille **Marika Iloniemelle** ja hänen tyttärelleen **Annille** tanssitunnit ovat piristys arkeen.

Iloniemi saa tanssitunnilta annoksen musiikkia ja liikettä lapselle. Itselleen nousee pieni hiki pintaan. Miinuspuolena on, että tanssitunti sattuu juuri Annin aamupäiväunien kohdalle.

– Kiva nähdä, että on hymyileviä vanhuksia meitä vastaanottamassa ja mukana hetkessämme.

Katso video osoitteessa
youtube.com/henkielama

Jokihoivon palvelutalossa järjestetään Yhdessä-tanssitunteja. Tunnit vetää taidekasvattaja ja tanssinohjaaja Heta Hämäläinen. Tässä hän johdattelee ryhmäläiset lumihuutaleiden maailmaan. Yhdessä-tanssitunnit tuovat talon asukkaille tuulahduksen ulkomailmaa. Samalla Keski-Suomen Tanssin Keskus haluaa herätellä myös ajatusta, miksi laitokset ovat usein muusta ympäristöstä irrallaan olevaa toimintaa.

Tanssijat tuovat vauhdikkaan tuulahduksen palvelutaloon

Yhdessä-tanssitunnit ovat vanhempien ja sylvauvojen yhteinen hetki, jonka he jakavat palvelutalon asukkaiden kanssa.

Aikavarkaan tunnustus

”Äiti mistä sä aiot paastota tänä vuonna? Mun mielestä sä voisit paastota kännykästäsi, sä vaan aina keskityt siihen. Sä voisit senkin ajan leikkiä mun kanssa!”

Näin lapseni aloitti pyhäkoulussa keskustelun paaston ajasta. Kolahti omaan nilkkaan. Olin juuri kertonut pyhäkoululaisilleni, että paaston aikaan yleensä luovutaan jostakin sellaisesta, joka estää meitä valmistautumasta juhlaan. Siivotaan sisäisesti mieli pääsiäistä varten. Ensimmäinen reaktioni oli: ”Ei ikinä – enhän minä, ammatikseen kasvattava ja rakastava äiti, toimi niin.” Sydämen ympärille kiertyi kylmä rinki – näinkö lapseni näkee yhteiset hetkemme? Äiti keskittyy kännykkänsä hipelöintiin, kun tarjolla olisi paljon parempaakin – ajan viettäminen oman lapsen kanssa.

Sitten iski häpeä ja syyllisyys. Veti mielen matalaksi. Pakkohan se on myöntää, että aika suuri osa vapaa-ajastani kuluu tuota pientä kojetta tuijotellen, selaillen somessa keskusteluita joutavanpäiväisyyksistä, pelaten aivot nollaavia pelejä ja ”dokumentoiden” arkeani muiden nähtäväksi. Olen elänyt virtuaalisesti, enkä tässä ja nyt. Olen sanonut lapselleni ihan liian usein: ”Joo joo, odota vähän, kohta äiti tulee...” kun on sillä hetkellä ollut mukamas tärkeämpää miettiä, mitä suodatinta käyttäisin Instagram-kuvaan villasukistani. Ja samaan aikaan oma silmäteräni, elämäni kallein aarre odottaa minua viettämään aikaani hänen kanssaan, häneen keskittyen. Olen varastanut lapseltani sen tärkeimmän, jota voin antaa – jaka-mattoman läsnäolon.

Teen parannusta ja kilvoittelun. Annoin pyhäkoulussa lapselleni paastolupauksen. Äiti pysyy irti kännykästä hänen hereillä ollessaan. Somettaa ja pelata ehdin kyllä lapsen nukkuessa, ja jos en ehdi, niin ei ehkä ole kysymys elämästä ja kuolemasta. Vierotusoireita on ollut paaston aikana. Välillä täytyy salaa – ihan vain pikkuisen – kurkata, onko joku tykännyt Instagram-kuvastani. Jos ei muuten, niin vessassa lukkojen takana.

Tilalle huomaan saaneeni jotain paljon mukavampaa ja suurempaa. Olen saanut hauskoja lautapeli-iltoja (ja huomaa, että lapseni on oppinut huijaamaan Afrikan tähteä pelatessa), yhteisiä elokuvailtoja herkuineen ja iltateetäkiä kynttilän valossa, keittiön sohvalle vierekkäin kyhnöttämässä. Ennen kaikkea olen saanut korvaamattoman hyviä keskusteluita elämästä tässä ja nyt ja oppinut tuntemaan lastani entistä paremmin.

Onneksi on paaston aika.

Johanna Kontinen
Lapsityönohjaaja
Jyväskylän
seurakunnassa

Tänään rukoilen

Voimaa taakkojen kantajille

Rukoilen perheiden puolesta. Kaikkien niiden väsyneiden äitien puolesta, jotka ovat kaatua taakkojensa alle. Rukoilen kaikkien niiden lasten

puolesta, jotka voivat huonosti. Kiitän Jumalaa lisääntyvästä valosta, ystävästäni ja kummilapsistani.

Nainen 45 v

Käytämme tällä hetkellä puhdasta vettä nopeammin kuin sitä ehtii muodostua. Viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana puhtaan veden varastot ovat kutistuneet erityisen rivakkaa tahtia. Likaisen veden takia kuolee joka päivä kymmeniä tuhansia ihmisiä. Veden puhtauden mittaamiseen on vaikea kehittää yleispätevää menetelmää.

Puhtaan veden hupeneminen on ihmiskunnan tikittävä aikapommi

Suomalaisille puhdas vesi on pitkään ollut itsestäänselvyys. Viimeistään Talvivaaran kaivos on herättänyt meidät Ruususen unesta. Epäpuhdas vesi aiheuttaa sairastumisia ja kuolemia eri puolilla maailmaa. Vesikriisit voivat synnyttää sotia ja kansainvaelluksia.

HELI HARING teksti
PEDACOM/RODEO kuva

Suihkussa on mukava viihtyä pitkään aamulla. Janoonsa voi milloin tahansa hörpätä lasista vettä – ja kaataa siitä ehkä loput huolettomasti lavuaariin. Vessanpönttö tulee vetaistya mennessä tullen, sen kummempin asialle ajatusta uuraamatta.

Suomessa puhdasta vettä on saatavilla kaikkien ulottuvilla ja kaiken aikaa. Näin ei ole valtaosassa maailmaa.

Puhdas vesi on jakaantunut maailmassa epäreilusti, Itä-Suomen yliopiston vesikemian professori **Simo Pehkonen** tiivistää.

Parhaimmalla tolalla asiat ovat Kanadassa, Skandinaviassa ja osassa Venäjää. Varsinkin Kanadassa on valtavat pohjavesivarant.

not. Siellä puhdas vesi on jopa merkittävä vientituote.

Fossiilisten polttoaineiden määrä vähenee koko ajan, ja siksi joudutaan kehittämään vaihtoehtoisia energiantuotantomenetelmiä. Veden suhteen tilanne erilainen.

Kokonaisvesimäärä ei muutu miksiäkään. Sen sijaan puhtaan veden varastot hupenevat huolestuttavaa vauhtia.

Pohjavesien muodostuminen on melko hidasta, ja kulutus puolestaan on kasvanut. Käytämme tällä hetkellä puhdasta vettä nopeammin kuin sitä ehtii muodostua. Viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana puhtaan veden varastot ovat kutistuneet erityisen rivakkaa tahtia, Simo Pehkonen sanoo.

Pääsyynä tähän on ollut väestönkasvu. Myös tehoviljelyn harjoittaminen on verottanut vesivaroja.

Monissa paikoissa sorrutaan älyttömyyksiin viljelyn suhteen. Esimerkiksi riisiä saatetaan viljellä alueilla, joissa kuivuuden takia ei ole siihen minkäänlaisia luontaisia edellytyksiä. Siihen kuluu vettä hirvittävät määrät.

Voisiko ratkaisu löytyä valtaameristä?

Niissä on kiinni massiiviset vesivarannot. Jos saadaan keksittyä kustannustehokkaita keinoja suolan poistamiseen, voidaan merivettäkin hyödyntää tulevaisuudessa. Toivoa toki on. Jo nyt on kehitetty niin sanottu käänteisosmoosikalvo, jolla saadaan suolaisesta vedestä makeaa. Tätä on onnistuneesti käytetty muun muassa Aa-

siassa, Pehkonen kertoo.

Ongelmana on se, miten saadaan uudet teknologiat lanseerattua sinne, missä tarve on suurin.

”Puhtaasta vedestä voidaan tulevaisuudessa jopa käydä sotia.

Epäpuhdas vesi aiheuttaa paljon sairastumisia ja kuolemia eri puolilla maailmaa.

Likaisen veden takia kuolee joka päivä kymmeniä tuhansia ihmisiä, Pehkonen kertoo.

Aina vesi ei näytä, haise ja maistu likaiselta.

Esimerkiksi Intiassa ja Bangladeshissä on pohjavesialueita, joihin on päässyt valumaan myrkyllisiä kemikaaleja. Aistinvaraisesti vesi ei vaikuta pilaantuneelta, mutta juotuna se sairastuttaa ja jopa tappaa kuukausien tai vuosien päästä.

Ei ole aina helppoa määritellä, mikä on puhdasta ja mikä epäpuhdasta vettä. Siksi sen mittaamiseen on myös vaikea kehittää yleispätevää menetelmää.

Suomikaan ei enää ole mikään lintukoto puhtaan veden suhteen. Useimmilla on muistissa muutama vuoden takainen Nokian vesikriisi, ja Talvivaaran kaivoksen vaikutukset alueen vesistöön ovat herättäneet huolta varsinkin lähi-alueiden asukkaissa.

Suomessa on joissakin paikoin tullut ilmi myös viallisia putkia,

joista on löytynyt kemikaali-jäämiä. Siksi on tärkeää, että pidämme infrastruktuurin kunnossa, Pehkonen painottaa.

Vesijalanjälki kertoo, kuinka paljon vettä on tarvittu eri tuotteiden ja hyödykkeiden tuotantoprosessissa. Tätä niin sanottua piilovettä on esimerkiksi yhdessä pienessä kahvikupillisessa peräti 123 litraa.

Vertailun vuoksi voi kertoa, että noin viiden minuutin suihku kuluttaa suurin piirtein 95 litraa vettä. Jos haluaa pienentää vesijalanjälkeään, kannattaa miettiä omia valintojaan.

Teekupillisen tuottaminen kuluttaa vettä vain kymmenesosan siitä, mitä tarvitaan kahvikupillisen tuottamiseen. Pelkästään vaihtamalla kahvin teehen voi

Älä seisoskele suotta suihkussa

Olemme jälkeläisillemme vastuussa puhtaiden vesien vaalimisesta.

KAARINA HEISKANEN teksti

Jyväskylän Energian kolme tärkeintä talousveden tuotantolaitosta ovat Viitaniemen pintavesilaitos, Vuonteen tekopohjavesilaitos Laukaassa sekä Janakan vesilaitos Vaa-jakoskella. Vettä tuotetaan myös Korpilahden Vihtakankaalla, Tikka-kosken Liinalammella, Keljonkan-kaan Pekonniemessä ja Vesangan pohjavedenotannoilla.

Talousvettä siis riittää, mutta sitä kannattaa silti arvostaa, sillä se ei ole globaali itsestäänselvyys. Suomessa veden varmuus ja laatu eivät ole kaikkialla yhtä hyvällä mallilla kuin Jyväskylässä, sanoo verkkojohtaja **Kari Kautto** Jyväskylän Energia -yhtiöstä.

Puhtaiden järvien ja pohjavesien vaaliminen on yksi tärkeimmistä asioista, joista olemme vastuussa tuleville sukupolville. Useita näistä käytetään myös raakavesilähteinä veden tuotantoon. Tässä jokainen voi vaikuttaa oikealla ”pyttyetiketillä” ja vaarallisten jätteiden ja haitta-aineiden ohjeiden mukaisella hävittämisellä.

Vedenkulutus on laskenut vesitehokkaiden vesikalusteiden myötä. Myös tietoisuus veden säästämisestä on lisääntynyt. Veden säästämisen vähentää myös energiankulutusta.

Keskimäärin suomalainen käyttää vettä 155 litraa vuorokaudessa. Motiva suosittelee tavoitteeksi 100–120 litraa.

Suihkukaikojen lyhentäminen kannattaa.

Suihkuseisoskelu on vesiah-

mattia ja energiasyöppöä touhua!

Kahden minuutin suihkutteluhen lyhennys päivässä säästää perheessä useita kymppäjä vuodessa. Säästöä tulee myös siitä, että vuotavat vesikalusteet korjataan heti.

Käyttötottumusten tueksi voi asentaa tekniikkaa. Keittiön hanoihin ja suihkuun voi asentaa poresuuttimia, joilla voi alentaa virtaamaa. Koko talossa veden virtaamaa voi rajoittaa paineenalennus-venttiilillä, Kautto neuvoo.

Suomalainen hanavesi on Kauton mukaan maailman parasta. Pullonvesien ostaminen onkin turhaa.

Luonnonystävä täyttää juomapullonsa hanasta, kastelee kesällä puutarhaa esimerkiksi ränneistä kerätyllä sadevedellä ja pesee täysiä koneellisia pyykkiä ja tiskii. Viemäriin ei pidä päästää sinne kuulua-mattomia aineita. Viemärin käyttö roskiksena kasvattaa vedenpuhdistamisen kustannuksia ja vaarantaa luonnonvesiä.

Myös sadevesien johtaminen viemäriverkostoon kuluttaa suotta puhdistuksen kapasiteettia ja kemikaaleja sekä pumppausenergiaa.

Kauton perheessä pestään täysiä pyykkikoneellisia ja valitaan tehokkain mahdollinen ohjelma kullekin pyykkisatille. Kautto harrastaa liikuntaa useita kertoja viikossa, mikä tietää useita suihkukäyntejä.

Pidän suihkun paineen alhaisena ja ajankin mahdollisimman lyhyenä. Lapset ovat jo muuttaneet kotoa, mutta toivottavasti heille on jäänyt mieleen isän hokema, ettei suihkussa saa lotrata vettä.

Maailman vesipäivää vietetään 22.3. Tänä vuonna Maailman vesipäivän kansainvälinen teema on ”vesi ja työ”.

Kun isä on poissa

Isän puuttuminen perheestä merkitsee jatkuvaa huolta arjessa jaksamisesta ja lasten selviytymisestä. Se voi olla myös koko elämän jatkuvaa haikeutta ja kaipausta.

SIRPA KOIVISTO teksti
SAAMI SAARENPÄÄ kuva

Syntipukki. Sellaiseksi nyt jo varhaisteini-ikään ehtineiden lasten yksinhuoltajana toimiva **Tuija** (nimi muutettu) tunsi itsensä pian lasten syntymän jälkeen. Siteet lasten isään ja sen puolen sukulaisiin katkesivat kaikista yrityksistä huolimatta.

– Minkäänlaista positiivista ajatusta en ole vuosien aikana osakseni saanut.

Siksi tämänkin haastattelun Tuija haluaa antaa nimettömänä kaikenlaisen hämmingin välttämiseksi ja lastensa suojelemiseksi.

Yllätysraskaus oli shokki lasten isälle, joka ei kyennyt ottamaan vastuuta vanhemmuuden jakamisesta. Tuija leimautui valehtelijaksi, joka hankkiutui tahallaan raskaaksi.

– Vaikka lasten kasvattaminen yksin on ollut hirveän rankkaa, olen onnellinen, että olen uskaltanut haluta nämä lapset. Minulle lapset ovat lahja – maailman ihanin asia. Lasten isä ei ole ollut mukana

lasten arjessa. Satunnaiset tapaamiset kerran pari vuodessa ovat olleet lyhyitä, joskus vain muutamia minuutteja mittaisia.

– Hän ei yksinkertaisesti osaa olla lasten kanssa, Tuija huomauttaa.

Tuija on kantanut jatkuvaa huolta siitä, miten isän puuttuminen perheestä vaikuttaa lapsiin.

– Kun lapset syntyivät, tunsin järkyttävän suurta surua, ettei isä ole pitämässä lapsia sylissään. Silti suru ja huoli eivät ole vienneet pois kaikkea sitä iloa, jota lapset ovat elämäni tuoneet. Mutta onhan tämä hirveän surullista. Mitä muuta se voisi olla, Tuija sanoo.

Lapset ovat suhtautuneet isän poissaoloon eri tavalla.

– Toiselle lapselle isä oli pienenä suuri sankari, joka tekee paljon töitä ja asuu ulkomailla, eikä siksi ehdi tavata. Toinen lapsi tokaisi saman ikäisenä tykkäävänsä vain mukavista isistä, Tuija muistelee.

– Lasten kasvatuksesta olisi mukava jakaa vastuuta toisen vanhemman kanssa, keskustella ra-

joista ja pelisäännöistä. Nyt kaikki päätökset on tehtävä yksin.

Toisaalta lapset eivät Tuijan mielestä osaa kaivata sellaista, jota ei ole koskaan ollutkaan ja joka ei osaa ottaa kontaktia edes lyhyiden tapaamisten aikana. Isäksi lapset eivät ole isäänsä enää pitkään aikaan sanoneet.

Nyt lapset ovat siinä iässä, että asioista voisi jo jutella, mutta helppoa se ei ole vielääkään.

– Miten lapsille voi selittää, että isä ei kykene olemaan vanhempi ja että hänellä on omia ongelmia. Heidän velvollisuutensa ei ole pelastaa isää, Tuija pohtii.

Vaikeinta yksin jäämisessä on ollut arjen pyörittäminen. Kolme ensimmäistä vuotta kuluivat kuin sumussa. Konkreettista apua oli vaikea saada niin sosiaali-toimesta kuin mistään muualtakaan.

– Enemmän aikaa on kulunut siihen, että olen yrittänyt saada apua, kuin mitä olen sitä todellisuudessa saanut. Olisin tarvinnut tukihenkilön ajamaan asioita puo-

lestani, Tuija sanoo.

Myös taloudellisesti elämä on ollut todella niukkaa. Voimia ovat syöneet ajoittaiset oikeusprosessit, jotka lasten isä on nostanut välttääkseen elatusmaksujen maksamisen.

Ympäristön suhtautuminen on ollut kahtiajakoista. Todelliset ystävät ovat jääneet, mutta pariskunnat ja sinkut ovat kaikonneet. Todella loukkaavilta ovat tuntuneet vieraiden ihmisten kommentit, joiden mukaan Tuija taisteli yksinhuoltajuuden itselleen vain, jotta isä ei saisi nähdä lapsiaan.

– Isällä on halutessaan oikeus tavata lapsiaan, mutta lapsilla ei ole oikeutta tavata isäänsä. Tunnen hirveän monta perhettä, joissa isä on lähtenyt pakoon lasten synnyttyä.

– Iloinen ja elämänmyönteinen Tuija ei ole jäänyt valittamaan ja surkuttelemaan.

– Olen ottanut kaiken, mikä on annettu ja jatkanut eteenpäin. Olen onnellinen, vaikkakin hirveän väsynyt. Joskus olisi mukava vain istahtaa alas

ja heittää vastuu kaikesta edes pariksi tunniksi jonkun muun kannettavaksi, Tuija sanoo.

Lyyli Vassinen ei ole koskaan nähnyt isäänsä. Vassinen oli kolmivuotias, kun isä lähti metsätöihin Kanadaan hankkimaan hevosrahoja 1920-luvun puolivälissä. Neljä lasta, joista nuorin oli vain kolmen kuukauden ikäinen, jäivät äidin huollettavaksi.

– Isän oli tarkoitus vain käväistä Kanadassa, mutta siellä meni koko elämä. Ei näkynyt miestä eikä hevosta, 92-vuotias Vassinen kertoo.

– Isä kirjoitti kyllä säännöllisesti kotiin ja lähetti alussa rahaakin. Hän olisi halunnut koko perheen luokseen, mutta äiti ei uskaltanut lähteä.

Jossakin vaiheessa kirjeet loppuivat, eikä isästä enää kuulunut. Kanadaan myöhemmin muuttanut eno löysi Vassisen isän lopulta muistinsa menettäneenä sairaalasta. Kukaan ei tiedä mitä hänelle oli tapahtunut.

Vassisen äiti jäi Amerikan-leskeksi vain 28-vuotiaana, eikä mennyt koskaan uudelleen naimisiin. Vassinen muistaa lapsuudesta, miten surullinen äiti aina välillä oli. Surun ja kaipauksen äiti hukutti työhön.

– Me lapset luotimme siihen, että äiti on vahva ja pitää meistä huolen. Hän olisi kuitenkin tarvinnut paljon enemmän tukea.

Lapsista äiti huolehti viimeisen asti, silloinkin, kun Vassinen sisaruksineen oli joutumassa huutolaisiksi. Yhdestäkään en luovu, Vassinen muistaa äidin sanoneen.

Oma elämä on ollut hyvää isättömyydestä huolimatta. Jonkinlainen haikeus ja kaipaus on värittänyt elämää, mutta Vassinen on kiittollinen siitä, että äiti jaksoi olla sekä isänä että äitinä.

– Äidin ainoa toive oli, että meistä lapsista kasvaisi kunnan ihmisiä. Kaikista tulikin työtä rakastavia ja sosiaalisia ihmisiä. Minulla on ollut ihana elämä, Vassinen toteaa.

Avioton lapsi rikkoi normeja

SIRPA KOIVISTO teksti

Avioliiton ulkopuolella synnyttäneiden äitien ja heidän lastensa elämä ei ole Suomessa ollut helppo. Naisten ja lasten asema parani vähitellen vasta 1970-luvulla yhteiskunnallisen murroksen myötä.

Sitä ennen avioton lapsi tarkoitti vallitsevan normin rikkomista, josta avioton lapsi oli jatkuva muistutus. Avioliitto oli yhteiskunnan perusta, jota tuettiin ainoana oikeana perhemuotona. Äitien ja lasten oikeudellisen aseman parantamista pidettiin kirkon piirissäkin synnin palkitsemisena ja perheen pyhyyden loukkaamisena.

– Naisen harteille asetettiin yhteisön siveyden, puhtauden ja moraalin vaaliminen. Aviottoman lapsen saaminen teki naisesta otollisen kohteen moraalille arvostelulle, moitteille ja syytöksille,

sanoo Jyväskylän yliopiston tutkija **Heli Kananen**, joka kerää parhailaan 1940–90-luvuilla avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten ja aviottoman lapsen synnyttäneiden naisten kokemuksia.

Alimmillaan aviottomina syntyneiden lasten määrä oli 1950-luvulla, jolloin kotiäiti-ihanne oli Kanasen mukaan voimakkaimmillaan. Aviottomia lapsia syntyi keskimäärin 3800 vuodessa eli nelisen prosenttia kaikista elävänä syntyneistä.

Elämä aviottoman lapsen kanssa oli vaikeaa, sillä lapsesta huolehtiminen jäi usein yksinomaan äidin vastuulle. Aviottomalla lapsella oli oikeudellinen asema vain äitiinsä, jos isä jätti tunnustamatta lapsen. Köyhyys ja turvattomuus johtivat siihen, että avioton lapsi saatettiin antaa esimerkiksi adoptoitavaksi. Myös laittomia abortteja tehtiin paljon.

Yksin odottavien äitien avuksi perustettiin vuonna 1945 Naisten suojakotien liitto, jonka nimi muutettiin myöhemmin Ensi- ja turvakotien liitoksi. Liiton ensimmäisiä tehtäviä oli auttaa yksin lasta odottavia naisia.

Avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten asema koheni merkittävästi vasta 1976 säädetyin isyyslain myötä. Uudessa laissa parannettiin muun muassa avioliiton ulkopuolella syntyneiden lasten perintöoikeutta.

▶ Muistitietoa aviottomista lapsista kerätään 30.4. asti. Lisätietoja www.finlit.fi/avioton tai Heli Kananen, puh. 040 665 0 656, heli.kananen@jyu.fi

HIEROJA - KUPPARI
JALKOJEN HOIDON AMMATTI-
TUTKINNON SUORITTANUT
Sirkku Lahtinen
Väinönkatu 7 A 4
Puh. 615 220, 0400-647 547

YHTEISVASTUU

Viserrämme
Twitterissä tilillä
@Henkielämä

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmalla.fi

			
2425 €	156 €	1195 €	510 €

Puh: 045 109 1809 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmalla.fi

Ihmisen Poika - pääsiäisvaellus

Palmusunnuntain riemusaatosta
ristinkuolemaan ja ylösnousemukseen

Esitykset:
ke 23.3. klo 13 ja 18
pe 25.3. klo 13 ja 18
la 26.3. klo 13
Liput 13 €

Vivamon
Raamattukylä
Vivamontie 2, 08200 LOHJA
Varaukset ja tiedustelut:
puh. 0207 681 760
vivamonraamattukyla.fi

Bach -konsertti

Kantaatit 138, 179, 95, cembalokonsertto D-duuri
• Ingrida Gápvá, *sopraano* • Teppo Lampela, *kontratenori*
Ian Honeyman, *tenori* • Cornelius Uhle, *basso* • EMO Ensemble
Helsingin Barokkiorkesteri • johtaa Aapo Häkkinen, *cembalo*

Liput 27/23/15 € Lippupalvelusta ja tuntia ennen ovelta

Jyväskylän seurakunta

Henki & elämä

040 535 0047

Elämää
verkossa!

www.jyvaskylanseurakunta.fi

Kirkon Ulkomaanapu antaa turvapaikanhakijoille äänen

KIRKON ULKOMAANAPU teksti
FEKETÉ DÁNIEL kuva

Kirkon Ulkomaanapu käynnistää valtakunnallisen hankkeen turvapaikanhakijanuorten tukemiseksi. Tavoitteena on antaa turvapaikanhakijoille ääni Suomessa ja tarjota välineitä aktiivisina kansalaisina toimimiseen. Samalla hankkeen toivotaan lisäävän suomalaisten solidaarisuutta turvapaikanhakijoita kohtaan. Hankkeen toteuttaa Ulkomaanavun nuorisoverkosto Changemaker.

Alkukeväästä alkaen paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetään koulutuksia, joissa turvapaikanhakijat ottavat haltuunsa keinoja toteuttaa aktiivista kansalaisuutta Suomessa.

Merkittävä osa projektia on omista unelmista kertovien videoiden käsikirjoittaminen ja kuvaaminen älypuhelimilla. Changemaker vastaa videoiden levittämisestä.

Suuri osa turvapaikanhakijoista

on nuoria, jotka ovat lähteneet muun muassa Syyrian, Irakin ja Afganistanin väkivaltaisista oloista. Nyt he asuvat eri puolilla Suomea vastaanottoyksiköissä, joissa yhteys paikalliseen väestöön ja aiemmin maahan tulleiden maahanmuuttajien yhteisöihin on heikko. Myös lähtömaihin jääneisiin perheenjäseniin voi olla vaikea saada yhteyttä.

Monien turvapaikanhakijoiden todellisuus on tällä hetkellä pikemminkin passiivoiva kuin aktivoiva. Turvapaikanhakijoiden kanssa työskentelevien Changemaker-nuorten mukaan Suomeen tulleet turvapaikanhakijat ovat eteenpäin suuntautuneita: moni haluaa opiskella ja tehdä työtä Suomessa.

Videotyöskentelyllä tuetaan nuorten tulevaisuudensuunnitelmia sekä integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Monet nuoret turvapaikanhakijat tarvitsevat kuulluksi tulemistä ja myön-

teisiä tulevaisuuden näköaloja.

– Uskomme, että oikean tiedon ja videotyöskentelyn avulla heidän on mahdollista saada omat voimavaransa käyttöön entistä paremmin. Voimaantuneella nuorella on rohkeutta ja hän uskoo itseensä – hän uskaltaa alkaa toteuttaa niitä unelmia, joita hänellä on, sanoo Changemakerin koordinaattori **Pertti Keinänen**.

Keskustelu turvapaikanhakijoiden ympärillä on vahvasti polarisoitunutta, ja siitä puuttuu turvapaikanhakijoiden ääni lähes täysin. – Uskomme, että turvapaikanhakijanuorten omat kertomukset, kasvot ja puheäänit puhuttelevat ihmisiä. Videota katsoneiden suomalaisten vieraanpelko vähenee, ja solidaarisuus ja empatiakyky lisääntyvät. Se helpottaa turvapaikanhakijoiden liittymistä yhteiskuntaan, Keinänen jatkaa.

Hanke käynnistyy kevään aikana ja kestää vuoden 2017 loppuun asti. Se toteutetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön tuella.

Turvapaikanhakija yltämässä Unkarin rajaa syyskuussa. Millaisin toivein ja millaisin peloin hän tulee Eurooppaan? Kirkon Ulkomaanavun videoprojekti antaa äänen turvapaikanhakijoille.

Itä-Afrikan kuivuusalue tarvitsee pikaista apua

KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
SARI LEHTELÄ kuva

Suomen Lähetysseura ja Kirkon Ulkomaanapu ovat lähettäneet

Koko itäinen Afrikka kärsii pahimmasta kuivuudesta kolmeen vuosikymmeneen. Medianäkyvyyttä katastrofi ei ole saanut.

seurakuntiin vetoomuksen, jossa toivotaan, että seurakunnat voisivat esimerkiksi kerätä kolehteja Itä-Afrikan kuivuudesta kärsivien ihmisten auttamiseksi.

Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen Lähetysseura ovat myöntäneet Itä-Afrikan kuivuusalueille 100 000 euroa katastrofiapua.

Suomen Lähetysseuran apu kohdistetaan ensisijaisesti Mekane Yesus -kirkon kautta Etiopian lapsille ja raskaana oleville naisille. Ruoka-avun lisäksi kirkot tukevat kuivuudesta kärsineen maataloustuotannon elpymistä. Ne toimittavat kotitalouksille siemenviljoja sekä eläinrehua.

Kirkon Ulkomaanavun hätäapu kohdistetaan Etiopian lisäksi myös Somalimaahan, jossa rakennetaan muun muassa uusia kaivoja. Eniten kuivuudesta kärsivät maanviljelijät sekä karjankasvattajat. Vesipisteillä turvataan heidän elinkeinonsa ja perheiden ruokaturva. Vesipisteet myös auttavat varautumista tulevia kuivia kausia varten.

Vaajakosken isät ja lapset yhdessä retkelle jäähalliin

PETRI KANANEN teksti
JIRI HALTTUNEN kuva

Vaajakosken jääkiekkoinnostus jatkuu väkevänä. Vaajakosken alueseudun MM-kisojen aikaan kisakatsomoja ja huutokaupannut kiekkoilijoiden pelipaikoja. Nyt isät ja lapset pääsevät yhteiselle retkelle paikalliseen jäähalliin.

Isä-lapsi-retki tehdään jäähalliin 9. maaliskuuta. Matkalle lähdetään Vaajakosken kirkon pihasta kello 16.30. Retkelle mahtuu 46 henkilöä.

– Seurakunta tarjoaa monenlaista toimintaa perheille, mutta isät jäävät vähän helposti sivuun. Tällä kertaa ei oteta äitejä mukaan, Vaajakosken alueseudun diakoni **Tero Reingoldt** sanoo.

Jäähallilla retkeläiset pääsevät Jyppin vieraaksi. Tapahtumaa isännöi joukkueen puolesta **Kalle Koskinen**. Odotettavissa on ”kiertoajelu” hallin pyhiin sopukoihin kuten pukukoppiin ja vaihtotaitoon.

– Katsotaan joutuuko kukaan rangaistusaitioon, Tero Reingoldt

hymähtää.

Retkeläiset tapaavat muutamia pelaajia – ainakin maalivahti **Tuomas Tarkin**. Tässä yhteydessä on mahdollisuus tutustua maalivahdin varusteisiin. Pelaajille voi esittää kiperiä kysymyksiä jääkiekon maailmasta.

Retkellä ei tarvitse seistä tumpu suorina. Retkelle osallistujat pääsevät mukaan lämmittelyjumbpaan ja saavat samalla myös valmennusvinkkejä.

Joukkueen huoltajat antavat isille kullan arvoisia vinkkejä, miten mailat, luistimet ja kaikki muutkin varusteet huolletaan.

Tero Reingoldt nauttii tänä päivänä jäähallilla eniten katsomossa jännittämisestä. Nuoruudessa hän pelasi Kotkan Titaaneissa maalivahtina. Samasta seurasta on lähtöisin myös Jyppisäkin nähty **Ossi Louhivaara**.

Jääkiekko näkyy Vaajakoskella myös tämän kevään MM-kisojen aikaan. Tänä vuonna kisakatsomo järjestetään uusien sponso-reiden myötä entistä suurempaan. Kisakatsomo pystytetään 13. toukokuuta. Alueseudun huutokaupaa keuhalla viime vuoden tapaan jääkiekkoaiheista fanitavaraa.

Isä-lapsi-retki jäähalliin. Lähtö Vaajakosken kirkolta 9.3. kello 16.30. Ilmoittautuminen lapsityön ohjaaja tarja.palander@evl.fi.

Pääsiäisen aikaan -näyttelyssä on sanomaa ja söpöilyä

KAARINA HEISKANEN teksti
ULLA HUTTUNEN kuva

Pääsiäisen ja pääsiäisen tienoo on monen tunnelman juhla. Siihen liittyy surua ja kärsimystä sekä mysteeriä ja iloa.

Muuramelainen taiteilija **Ritva-Sofia Lintu** on kuvannut pääsiäisen matkaa rakukeramiikkatöissään. Reliefit kertovat Kristuksen kärsimyksestä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta.

– Piinaviikon sanoma kärsimyksestä ja pääsiäisen sanoma armosta ja rakkaudesta kulkevat töissään limittäin. Ajattelen ja toivon, että ne antavat ihmisille lohtua ja rauhaa.

Reliefit ovat olleet esillä Valamossa, ja maaliskuun ajan ne ovat nähtävillä Korpilahden Höyrygalleriassa.

Höyrygalleriassa on esillä myös Ritva-Sofia Linnun pääsiäispupuja. Puhahmot leikittelevät sadunomaisesti inhimillisillä tunteilla – hellydellä, rakkaudella ja välittämällä.

– Puput vievät minut ajatuksisani lapsuuteen, jolloin luin maalaiskoulun kirjaston vanhat hyvät sadut, Lintu kertoo.

Höyrygalleriassa on esillä lisäksi kalevalaisaiheista rakukeramiikkaa. Ne työt vievät myyttiseen suomalaiseen jumalmaailmaan, aikaan ennen kristinuskoa.

– Kunniointi myös sitä pyhyttä, Lintu toteaa.

Ritva-Sofia Lintu Pääsiäisen aikaan -näyttely rakukeramiikkaa 5.–28.3. Höyrygalleria Korpilahti

Pääsiäispupu ilahduttaa.

Pääsiäismunien myyntityttö

Käsinmaalattujen ja eri menetelmin koristeltujen pääsiäismunien myyntityttö 19.3.–26.3. ortodoksisen seurakunnan vanhassa salissa, Rajakatu 39. Käynti kirkon ovesta. Avoimin la 19.3. klo 12–14, muina päivinä klo 10–14. Vapaa pääsy.

Jyväskylän Pääsiäinen 2016

La 12.3. klo 18 Taulumäen kirkko
Helsingin Barokkiorkesteri, EMO-Ensemble, solistit, johtaa Aapo Häkkinen
J.S. Bach: kantaatit 138, 179, 95, cembalokonsertto D
Liput Lippupalvelu 27/23/15 € ja tuntia ennen kirkon ovelta

Su 20.3. klo 18 Keltinmäen kirkko

Musica-kuoro, johtaa Pekka Kostiainen
Bach – Purcell – Bruckner – Kostiainen
Ohjelma 15/10/5 € tuntia ennen kirkon ovelta

Ke 23.3. klo 19 Taulumäen kirkko

Jyväskylä Sinfonian pääsiäiskonsertti, johtaa Ville Matvejeff
Antonín Dvořák: Stabat Mater
Liput Lippupiste

Pe 25.3. klo 18 Taulumäen kirkko

Lux Auribus, johtaa Kimmo Tuuri
Schütz – Purcell – Tallis – Ortiz
Ohjelma 15/10/5 € tuntia ennen kirkon ovelta

Su 27.3. klo 18 Taulumäen kirkko

J.S. Bach: Pääsiäisoratorio – Vivaldi: Gloria
Kamarikuoro Valo, soitinyhtye, solistit, johtaa Pertti Tahkola
Vapaa pääsy, ohjelma 10 €

Ma 28.3. klo 18 Kaupunginkirkko

Risto Valtasaari, urut
Bach – Franck – Vienne – Boëly
Ohjelma 15/10/5 € tuntia ennen kirkon ovelta

Jyväskylän seurakunta
www.jyvaskylanseurakunta.fi

ISÄNMAAN TOIVO

Tulevaisuus on näissä kasvavissa ihmisissä. Kun tuemme heitä oikealla hetkellä ja oikeassa paikassa, kaikki on mahdollista. Ihan kaikki.

SOITA JA LAHJOITA 0600 17010
(10,26 € / PUH-PVM/MPM)

YHTEISVASTUU
LÄHETYSSEURAN KIRKON

Tapahtumat

4.3.–18.3.2016

Musiikkia kirkkoissa

DAIKINI RÄPPÄÄ KUOKKALAN KIRKOSSA

■ Räp-artisti Daikini, myös Pappi-nimellä esiintyvä Lauri Kempainen, räppää Kuokkalan kirkossa 17.3. klo 18. Daikinin lyriikat käsittelevät elämän rankkoja aiheita: kuolemaa, moraalila, väkivaltaa ja nihilismia. Jumaluusoppinut räppäri haluaa haastaa itseään ja kuulijoitaan toimimaan paremman maailman puolesta. Liput 10/5 euroa.

BACHIA TAULUMÄEN TÄYDELTÄ

■ Helsingin Barokkiorkesteri esittää Bachin kantaatit 138, 179, 95 ja cembalokonsertto D-duuri. Konsertti kuullaan Taulumäen kirkossa lauantaina 12.3. klo 18. Konsertin esiintyjät ovat Ingrida Gáporvá, sopraano, Teppo Lampela, kontratenori, Ian Honeyman, tenori, Cornelius Uhle, basso, EMO Ensemble. Konsertin johtaa Aapo Häkkinen, cembalo. Liput 27/23/15 euroa Lippupalvelusta tai kirkon ovelta.

GOSPEL COVERTAJAT TIELLÄ JERUSALEMIIN

■ Gospel Covertajien Tiellä Jerusalemiin -konsertti on laulujen muodostama kertomus Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Se kuullaan perjantaina 18.3. klo 18 Keltinmäen kirkossa ja 22.3. klo 18 Säynätsalon kirkossa. Vapaa pääsy.

ELÄMÄ JUOKSUHAUDOISSA

■ Elämä juoksuhaudoissa -konsertti kuullaan Vaajakosken kirkossa sunnuntaina 6.3. klo 16 ja Kuokkalan kirkossa talvisodan päättymispäivänä eli sunnuntaina 13.3. klo 18. Konsertti koostuu sota-ajan musiikista. Konserteissa esiintyy Nuoruusmuistot-yhtye, jonka jäsenten lapsuteen ja nuoruuteen sota-ajan laulut ja isien sotatarinat ovat kuuluneet. Yhtyeessä soittavat haitaria Seppo Marttinen ja Markku Leppänen, kitaraa Erkki Niemistö ja Tapani Ilola, bassoa Hannu Korhonen ja rumppuja Hannu Leismo. Laulusolistina ovat Tapani Ilola ja Liisa Räsänen. Räsänen myös juontaa tilaisuuden. Konsertin järjestävät Vaajakosken ja Kuokkalan alueseurakunnat sekä Nuoruusmuistot-yhtye. Seurakunnan puheenvuoron esittää Vaajakoskella aluekappalainen Hannu Huttunen ja Kuokkalla aluekappalainen Riku Bucht. Vapaa pääsy, kolehti sotaveteraaneille.

Perheestä ja parisuhteesta

SUHTEELLISEN KIVA PARISUHDEPÄIVÄ

■ Suhteellisen kivaa on parisuhdepäivässä 13.3. klo 10–16 Vesalan leirikeskuksessa. Päivässä luennoi Maria ja Markku Ihonen. Lastenhoito järjestetty. Ruokailu 5 euroa aikuiselta ja kaksi euroa lapselta. Käteismaksu. Ilmoittautuminen anne.savolin@evl.fi 050 380 0583.

VOIMAVAROJA SYNNYTYKSEEN -KESKUSTELUSARJA

■ Voimavaroja synnytykseen -keskusteluseria on maalis-toukokuussa Neulaskodissa Keljonkankaalla. Ilat on tarkoitettu raskaana oleville äideille, isille ja muille tukihenkilöille ja asiasta kiinnostuneille tai synnytystä jälkikäteen pohtiville. Iltojen asiantuntijoita ovat kättilö Siw Nykänen, psykologi Kaija-Leena Kajaluoto ja synnytyslääkäri Oliver Bonifer. Keskusteluillat ovat tiistaina 15.3. (normaali fysiologinen synnytys ja synnytyshormonit) 19.4. (lääkkeetön ja lääkkeellinen kivunlievitys) ja 3.5. (voimavaroja erilaisiin synnytyksiin: hieronta, rentoutuminen, hengitys ja mielikuvat). Tilaisuudet alkavat klo 18 ja päättyvät klo 19. Vapaa pääsy. Lastenhoito järjestetty. Iltapalarjoilu. Keskusteluseria on osa Kirkkopalveluiden ja Jyväskylän seurakunnan/Säynätsalon alueseurakunnan diakoniatyön perhehanketta.

Myönteinen mykkäkoulu -taideretriitti

Taideretriitti on Kuokkalan kirkossa 9.4. klo 9–18. Ilmoittautuminen 22.3. mennessä seurakunnan nettisivuilla. Osallistumismaksu 35 euroa (työttömät ja opiskelijat 25 euroa). Lisätietoja Minna Korhonen 050 523 4134.

TAULUMÄEN KIRKKO

Messu su 6.3. klo 18, Palola, Viitala, Väisänen.
Aamurukous ti 8.3. klo 8.
Bach-konsertti la 12.3. klo 18, Helsingin Barokkiorkesteri, Ingrida Gáporvá, Teppo Lampela, Ian Honeyman, Cornelius Uhle, EMO Ensemble, johtaa Aapo Häkkinen, cembalo. Bachin kantaatit 138, 179, 95 ja cembalo-konsertto D-duuri. Liput 27/23/15 € Lippupalvelusta tai ovelta.
Tuomasmessu su 13.3. klo 18, Marian ilmentyspäivä. Puupponen, Korhonen, Jenni Karppinen, Anneli Hentunen, Pekka Björninen ja bändi, Päivikki Aartolahti ja kuoro, tanssiryhmä Elea.
Aamurukous ti 15.3. klo 8.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 6.3. klo 12 seurakuntakeskus. Vuorenoja, IloSet-lauluryhmä.
Leipäsununtai su 6.3. klo 16 seurakuntakeskus.
Messu su 13.3. klo 12 seurakuntakeskus, Kärkkäinen, Tiusanen.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniatyöryhmä ma–ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille

Avoim vauvayrhmä ma klo 9.30 Telkantie 2 C kerhotila.
Päiväkerhot Telkantie 2 C kerhotilassa. Vapaita kerhopaikoja on! Ilm. Jaanalle 050 301 8233.
Puuhakerho ma klo 17 Telkantie 2C kerhohuone. Kouluikäisille tytöille ja pojille. Tied. 050 549 7021.
Perheiden pääsiäispuutarhaita ma 14.3. klo 18 Telkantie 2 C kerhotila. Perheet voivat askarrella oman pääsiäispuutarhan kotinsa. Ilm. Annelle 050 3400638 tai Lenille 050 407 9126.

Nuorille ja aikuisille

Aamurukoushetki ke klo 8 seurakuntakeskus. Rukous- ja hiljentyshetki.
Raamattupiiri to 10.3. klo 17 seurakuntakeskus. Raamattu tutkimista, keskustelua ja rukousta.

Yhteisvastuukeräystalkoot Seppälän marketeissa
Lipaskeräykset ovat Citymarkket Seppälässä keskiiviikkona 9.3. klo 14–18 ja Seppälän Prismassa perjantaina 11.3. klo 15–19. Ilmoittautu kerääjäksi diakoni Juha Haloselle 7.3. mennessä 050 5497024 tai juha.halonen@evl.fi.

Torstai-tapaaminen to 17.3. klo 13 seurakuntakeskus. Lähetystyöntekijä Johanna Perendi kertoo japanissa tehtävästä lähetystyöstä.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu, Yhteiskunnallinen kirkkopyhä su 6.3. klo 10 kirkko. Tuominen, Anna-Maija Valjus. Keittolounas ja keskustelua maahanmuuttajatyöstä.
Jyväsedun Raamattu- ja lähetyspäivät 12.–13.3.
Messu su 13.3. klo 10, kirkko. Kotilainen, Tervonen, Tiusanen. Jyväskylän salonkiorkesteri.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöryhmä ti–ke klo 9–10.30, muuillon elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005.
Pietarin Kilta ti 15.3. klo 18 kirkko. Paastoteeman syventyly yhdessä.
Aamupuuro ke 11 kirkko.
Pikkulauantain iltaruoka ke 16.3. klo 17 kirkko.

Torstaitapaaminen to 10.3. klo 14 kirkko. Kahvihetki ja hartaus

Lapsille ja perheille

Ekavauvaryhmä ma klo 14 kirkko. Ensimmäisen lapsen saaneille, vauvan

toivotaan olevan alle 7 kk:n ikäinen aloittaessaan ryhmän. Mahtuu 8 perhettä. Tied. 050 3235355.

Sählyä, pojat 3.–4. lk ma klo 17 kirkko.
Sählyä, pojat 5.–6. lk ma klo 18 kirkko.
Sählyä, pojat 1.–2. lk ti klo 17 kirkko.
Aikuisten käsityökerho ti klo 18. Voit tulla tekemään omia tai ohjattuja kädentöitä.

Perhekahvila ke klo 9.30–11.
Pikkukirkko pienille ja suurille ke 9.3. klo 9.30.
Äitien hyvinvointi-ilta to 10.3. klo 17.30 kirkko. Ilm Seija 050 3235355.
Kierrätysaskarteluilta kaikenikäisille ma 14.3. klo 17.30 kirkko. Lapset oman aikuisen seurassa, aikuiset voivat tulla myös ilman lapsia.
Käsityöpaja yli 5 v. lapsille (oman) aikuisen kanssa to 17.3. klo 17.30–19.30 kirkko. Mater.maksu 10€/perhe/kevätkausi. Ilm Seija 050 3235355.

Marianpäivänä puhutaan Lupauksen lapsesta
Jyväsedun Raamattu- ja lähetyspäivät 12.–13.3. ovat Huhtasuon kirkolla. Lauantaina klo 14 on Erkki Puhalaisen Armon kantamana -raamattuopetus, ja Johanna Perendi ja Marjaana Kotilainen kertovat Japanin lähetystyöstä klo 15.45. Sunnuntai alkaa messulla klo 10. Messussa on mukana Jyväskylän Salonkiorkesteri. Messun jälkeen on keittolounas lähetysten hyväksi. Ohjelma jatkuu Marianpäivän temalla Terve armoitettu. Puhuvat ovat Mauri Tervonen, Marjaana Kotilainen ja Johanna Perendi.

Nuorille ja aikuisille
Vapaaehtoisia tarvitaan! Huhtasuon kirkon pääsiäisvaellus 21.–24.3. kaipaapa vapaaehtoisia erilaisiin rooleihin. Ilmoittaudu Kettusen Annelle 050 340 0638. Puhelun yhteydessä selvitetään tarkemmin ajat ja tehtävät.
Isokoulu to klo 17.30 kirkko.
Nuorten ilta ke klo 18.45 kirkko.
Lentopalloa to klo 15 kirkko.
Naisten jumppa to klo 18–19 kirkko. Kaikenikäisille naisille, helpoaa ja mukavaa!

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu – Evstä elämään su 6.3. klo 16 Neulaskoti. Jurva, Matti Mertanen. Erkki Puhalaisen Raamattuluentoja, Musiikki Niina Heinonen.

Toivon torstai to 17.3. klo 18.30 Neulaskoti. Lasten kaltaisten on taivasten valtakunta, Aino Viitanen, Pasi Heikkilä Iltate. Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja rukoukseen.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöryhmä to klo 9–11. Neulaskoti, Pihkatie 4, tai ajanvarauksella elina.fuchs@evl.fi 050 549 7015.
Avoim olohuone ja rentoa yhdessä-oloa ti klo 13 Neulaskoti. Mahdollisuus käsitöiden tekemiseen
Neulaskodin ruokailu to klo 11–12 Neulaskoti. 4€/aikuihen, 1€/lapsi, 6€/työssäkäyvä.

Ihan täpinöissä Neulassäpinöissä
Koko perheen ulkoilmatahtumassa on ponijaelua ja liukumäki, mahantäytteeksi makkaraa ja munkkeja.
Säpinät ovat Neulaskodin piha-alueella sunnuntaina 13.3. klo 14–15.30. Tuotto Yhteisvastuulle.

Lapsille ja perheille
Vauvaryhmä ma klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 5863056.
Taaperoryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti.

Alle 2-v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 4420198.
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

Nuorille ja aikuisille
Neulassäpinät su 13.3. klo 14–15.30 Neulaskoti. Koko perheen ulkoilmatahtuma.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 6.3. klo 10 kirkko, Vilkkio, teologian opiskelija Johanna Södergård, Lintunen. Kirkkokahvit
Monokirkko Ladun majalla su 6.3. klo 13, Pitkänen, Lintunen. Kirkkokahvit
Aamurukous to klo 8–8.30 kirkko.
Ristintien ilta ke 9.3. klo 18 kirkko, Vilkkio. Jeesuksen kärsimystien mietskelyä kuvien äärellä. Rukousta, raamatunlukua, laulua.

Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko. Luetaan viikon raamatunkohdat, joita seuraa n. 20 minuutin mittainen rukoushiljaisuus.
Jumalanpalvelusavustajien koulutus la 12.3. klo 14.30 kirkko. Kiinnostaaoko jumalanpalveluksessa avustaminen? Tule tutustumaan mm. kirkkoväertin, tekstinlukuihin, esirukous- ja ehtoollisuusavustajan sekä esilaulajan tehtäviin. Apustajina Petri Lintunen ja Eivor Pitkänen.
Messu su 13.3. klo 10 kirkko, Pitkänen, Ridanpää, Lintunen. Kirkkokahvit, pyhäkoulua.
Ristintien ilta ke 16.3. klo 18 kirkko, Pitkänen. Jeesuksen kärsimystien mietskelyä kuvien äärellä. Rukousta, raamatunlukua, laulua.

Musiikkitapahtumat
Tiellä Jerusalemiin -konsertti pe 18.3. klo 18 kirkko. Gospel Covertajat, laulujen muodostama kertomus Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Vapaa pääsy.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöryhmä. Ruokapankkiselitelin ilman ajanvarausta to klo 12–13 kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026, suvi.leppapuuisto@evl.fi 050 549 7008, jukka.rantanen@evl.fi 050 549 7032.
Myötäätuleen-mielenvirkistysryhmä to 17.3. klo 14–15.30 kirkko. Tied. 050 549 7026.

Rakkauten monet kasvat
Myötäätuleen-mielenvirkistyspäivässä Keltinmäen kirkossa etsitään positiivisia näkökulmia ja virkistystä arkeen. Torstaina 17.3. klo 14 teema on Rakkauten monet kasvat.

Lapsille ja perheille
Lapsieryhmä ma 7.3. klo 14.30 kirkko. 1–2-v. taaperolle vanhemman kanssa. Tied. 050 408852.
Perheolkkari ke klo 9 kirkko.
Pyhäkoulu su 13.3. klo 10 kirkko.
Perheolkkarin kirkkohetki ke 16.3. klo 9.15 kirkko. Kaikille avoin.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke 9.3. klo 18.30 kirkko.
Nuortenilta ke 16.3. klo 18.30 kirkko.
Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko.
Maahanmuuttajat ti klo 10 kirkko. Tied. Irina Aranson 050 5497033.
Miesten piiri ti klo 19 kirkko. Tied. Alpo Toivola 040 563 1360.
Olohuone ke 9.3. klo 13–15 kirkko. Tarjoilu, vapaaehtoinen 16 maksu. Hellin Torkki: Elämän tyytyväisyys.
Seurakuntakuoro to 10.3. klo 18 kirkko. Tied. 050 521 5414
Olohuone ke 16.3. klo 13–14.30 kirkko. Tarjoilu, vapaaehtoinen maksu 1€ maksu. Kohti pääsiäistä.

KESKUSTA

Jumalanpalvelus ja uskonelämä
Hiljaisuuden hetki pe 4.3. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 6.3. klo 10, Kaupungin-

kirkko, Pirtala, Tikkanen, Valtasaari.
Nuorten messu ke 9.3. klo 19.15, Kaupunginkirkko.
Viikkomessu to 10.3. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 11.3. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Messu su 13.3. klo 10, Kaupunginkirkko, Niiles-Hautanen, Ilvesmäki, Laasonen. Kutsomme sinua keskustan alueseurakuntalainen, joka täytät 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän tammi-huhtikuussa 2016.
Viikkomessu to 17.3. klo 13, Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 18.3. klo 12–14, Kaupunginkirkko.
Paastovesper ma–pe klo 18, Vanha pappila. (12.2.–18.3.)

Musiikki
Virsi- ja lauluhetki ke 9.3. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko.
Virsi- ja lauluhetki ke 16.3. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko.
Lauluyhtye Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulu. Johtaa Valtasaari 050 521 5411.
Laulurinki ti klo 13 Vanha pappila. Laitoksia ja jumalanpalveluselämää palveleva avoin lauluryhmä ilman ikärajoja ja pääsyvaatimuksia. Lauletaan jumalanpalveluslauluja, psalmeja, vanhajoja ja uusia hengellisiä lauluja sekä virsiä. Johtaa ja tied. Risto Valtasaari.
Lauluyhtye Stemma ti klo 18, Lahjajharjun kappeli. Johtaa Pekka Björninen 0400 746 372.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöryhmä ke ma, ja to klo 9–11 Cygnauksenkatu 8. Ei päivystystä 9.3. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Eevi-Riitta Kukkonen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001, Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille

Päiväkerhot, perhekerho ja ekavauvaryhmät, Kerhotila Yliopistok. 28 B (sisäpiha) Tied. 050 340 9895.
Perhekerho to klo 9.30–11.30.
Tuunaus ja tekele – perheiden kädentaito-ammua ma klo 9.30–11.30.
Pyhäkoulu su 6.3. 20.3. klo 16, Vanha pappila.
Muskari: Tied. 050 340 9893.
Perheiden kevätaskartelu ke 16.3. Yliopistok. 28 B.

Kevätaskartelua pääsiäistä odotellessa
Perheiden askarteluillassa tehdään keväisiä askartelua keskiviikkona 16.3. klo 17.30–19.30. Paikka on Yliopistokatu 28 B:n kerhotila. Hartaus ja pientä kutsuvaa. Materiaalimaksu 5 € /perhe. Ilmoittautumiset 6.3. mennessä nettissä.

Kouluikäisten kerhot
Kokkikerho 1.–6.-lk. ti klo 16–17.30 Yliopistokatu 26 B (10€/keväät)
Musakokkikerho 4.–6.-lk. paritontien viikkojen perjantait klo 15–16.30 Yliopistok. 26 B (5€/keväät)
Hupia&Herkkuja 2.–4.-lk. parillisten viikkojen perjantait klo 15–16.30 Yliopistokatu 26 B (5€/keväät)
Kevätelit 1.–6.-lk. 1.–4.-3. Kouluviemessä (ilm. 1.–14.3.) Tied. kirs-maria.piiippanen@evl.fi 050 595 3945.

Nuoret ja aikuiset
Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistok. 26 B)
Nuortenilta ma klo 18.15–20, Nuorten tila. (Yliopistok. 26 B)
Nuorten messu ke klo 19.15–19.45 Kaupunginkirkko.
Tied. Teresa Muhonen 050 549 7016.
Facebook: Keskustan Panda.
Café Taukopaiikka – Nuorten aikuisten kahvila to klo 18 (parill. vkot). Yliopistok. 26 B. tied. elina.lintulahti@evl.fi.
Avoim aamukahvila ja käsityöpiiri ti klo 9.30–11.30 HUOM. uusi aika! (diakonia ja lähetys) Keljon palvelutalo Keljonk. 26 B-talo 4. krs. Tied. Eevi-

Riitta Kukkonen 050 340 0665.
Eläkeläisten piiri Viitakoti ke klo 14 (paritt. vkot)
Fransiskus-ilta 16.3. klo 17 Vanha pappila. Tied. laatinen.liisa@gmail.com 050 3754504.
Hannatyon rukouspiiri 7.3. klo 18, Vanha Pappila. Rukousta maailman naisten puolesta. Myös miehet tervetuloa mukaan. Tied. Kuulasmaa 045 267 4614, Puukari 050 493 3459.
Kylän kammari Vanha pappila to klo 14 (parill. vkot)
Osallisuuden kahviuone eläkeiässä muuttaneille Vanha pappila ti klo 14 (paritt. viikot)
Osallisuuden puuhapaja seniorinaille Vanha pappila ti klo 14 (parill. viikot)

Syntymäpäiväjuhlamessu ja juhlahahvit
Kaupunginkirkossa on juhla-messu sunnuntaina 13.3. klo 10 ja sen jälkeen kahvit Vanhassa pappelassa (Vapaudentatu 26). Kutsomme Sinua Keskustan alueseurakuntalain, joka täytät 70, 80, 85, 90 tai sitä enemmän tammi-helmi-, maalisk- tai huhtikuussa 2016. Mukaan voi ottaa puolison tai läheisen. Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset 4.3. mennessä alue-sihteerii Kaisa Tuomi 040 535 0492, diakonissa Lea Pietiläinen 050 549 7027 tai diakoni Auni Pelkonen 050 549 7001.

Leskien klubi to 24.3. vierailu Jyväskylän ortodoksinen kirkko, Rajakatu 39. Pääsiäismunanäyttely klo 10–11. Taulumäen kirkko: Hartaus ja kahvit klo 11–12.

Lähetyspiiri kkn toisen viikon ke 9.3. klo 10–11.30 Vanha pappila.
Messuasasto to klo 17, 10.3. Vanha pappila.
Missiotimien Islam-ilta to 17.3. klo 18 Nuorten Tila, Yliopistokatu 26 B, Säde Pirttimäki. Mitä on islam ja mitä meidän olisi hyvä siitä tietää? Raija Hämynen Kylvälästä.
Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10, Vanha pappila.
Seniorikammari ma klo 14 Vanha pappila (parittomat viikot).
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4. ke klo 13.

KORPILAHTI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 6.3. klo 10 kirkko, Koivisto, Luuro. Kirkkokahvit.
Kinkerit su 6.3. klo 13. Hurrta-Heinosmiemi: Ala-Niinioja, Niiniojan-tie 350.
Raakel-ryhmä su 6.3. klo 16 Korpikeidas. Yhteiskristillinen Raamattu- ja keskusteluryhmä naisille. Kahvit.
Korpihovin hartaus ma 7.3. klo 10. Sukella Raamattuun! ma 7.3. klo 17.30 seurakuntatalo. Tutustu Raamattuun vuoroavaruuden keinoin. Raamattua ei tarvitse tuntea ennalta eikä tarvita erityistietoja tai -taitoja. Draamadagogi Mika Lahtinen.
Kinkerit ke 9.3. klo 18. Oittila-Taipaleenharju: Haapavaara, Rinnepolku 10.
Messu su 13.3. klo 10 kirkko, Haapakangas, Lahjo. Marian ilmentyspäivä. Riitta Udd, kantele ja nokkahuilo. Kahvit.
Naistenpäivän juhla su 13.3. messun jälkeen seurakuntatalolla

Samassa veneessä – kristittyjen yhteyden ilta ke 16.3. klo 18 Korpikeidas. Luentoaari Pihstä Hengestä jatkuu. Kenneth Karppinen, Haapakangas, Pohjalainen.
Kinkerit ke 16.3. klo 18. Putkilahiti: Virranpoika, Vespuolentie 1950

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniasan vastaanottole ajanvarauksella. kirs.lepoaho@evl.fi tai 050 557 9003.

Lapsille ja perheille
Taaperoryhmä ma 7.3. klo 9.30 se-

urakuntatalo. Lasten fysioterapeutti Marja Arhela vierana.
Pohjoisten kylien perhekerho ke 9.3. klo 9 Patajärventie 99. Lasketaan pulkamäkeä. Lämmintä mehua ja kahvia. Omat makkarat/eväät mukaan.
Iltaperhekerho ke 9.3. klo 18 seurakuntatalo. Lauleikkien ilta.
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntatalo. Turinoita ja touhuja lapsille sekä aikuisille.
Pohjoisten kylien perhekerho ke 16.3. klo 9 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Perheiden kohtaamispaikka.
Iltaperhekerho ke 23.3. klo 18 seurakuntatalo. Pääsiäishartaus kirkossa, askartelua. Avoin kaikille perheille!

Nuorille ja aikuisille
Pastorin pysäkki ma 7.3. klo 10–13 Putkilahden kyläkaupalla.
Pastorin pysäkki ti 8.3. klo 10–13 Saakosken Koskibaarissa.
Väentupa ti klo 11 Korpikeidas.
NOJA-ryhmä ti 8.3. klo 18 kirkko.
Aamurukous to 10.3. klo 10–10.15 kirkko.
Viikkomessu to 10.3. klo 18 kirkko, Reukauf, Väisänen.
Perhemessu su 13.3. klo 11 kirkko, Mäkinen, Bucht, Lampinen, T Korhonen. Lounas 4/2 e.
Naistenpäivän juhla su 13.3. klo 12 seurakuntatalo. Klo 10 messu kirkossa, ruokailu ja kahvit (6 €). Iltapäivässä mukana Tiina Asikainen ja Laura Siltala.

Nainen, pidä itseäsi hyvänä
Tiina Asikainen ja Laura Siltala kertovat sanoin ja sävelin kahden nuoren naisen tuntoista ja tarpeista syvästi ja rehellisesti. Naisten päivän juhlassa jetaan naisen iloa ja suruja, rohkaista ja toivoa uskon näkökulmasta. Tilaisuus 13.3. alkaa Korpilahden kirkossa messulla klo 10 ja jatkuu ruokailulla ja kahvilla seurakuntatalolla. Ohjelma alkaa klo 12.

Diakoniatalkoot ma 14.3. klo 13 seurakuntatalo.
Palvelupäivä ke 16.3. klo 10 seurakuntatalo.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Monokirkko Ladun majalla su 6.3. klo 13, Pitkänen, Lintunen. Kirkkokahvit.
Messu su 6.3. klo 16 seurakuntakeskus, Vilkkio, Leppäpuisto, Lintunen.
Ristintien ilta to klo 18 seurakuntakeskus. Jeesuksen kärsimystien mietskelyä kutsuvaa. Rukousta, raamatunlukua, laulua.
Messu su 13.3. klo 16 seurakuntakeskus, Pitkänen, Lintunen. Kirkkokahvit

Musiikkitapahtumat
Yhteislauluhetki ti klo 14.45–15.45 seurakuntakeskus. Tule laulamaan hengellisiä lauluja ja veisuja. Tied. diakoni Ainoleena Latinen 050 549 7026

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniatyöryhmä. Ruokapankkiselitelin ilman ajanvarausta to klo 9–10, seurakuntakeskus. Muissa asioissa ajanvaraus: ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026, suvi.leppapuuisto@evl.fi 050 549 7008, jukka.rantanen@evl.fi 050 549 7032.

Lapsille ja perheille
Perheolkkari ma klo 9 srk-keskus.
Perheolkkarin kirkkohetki ma 14.3. klo 9.30 srk-keskus. Kaikille avoin.

Nuorille ja aikuisille
Nuorten avoimet ovat 12–16-vuotiaille pe 18.3. klo 18 seurakuntakeskus.
Torstaitapaaminen to 12–13.30 n seurakuntakeskus. Tarjoilu maksutonta.
Seurakuntakuoro to 10.3. klo 18 Keltinmäen kirkko. Tied. 050 521 5414.
Naiset kotirintamalla ti 15.3. klo 13 seurakuntakeskus. Onerva Hintikka.

Mitä tekivät naiset kotirintamalla?
Tietokirjoittaja Onerva Hintikka kertoo naisten työstä ja toiminnasta kotirintamalla. Tilaisuus on tiistaina 15.3. klo 13 Kortepohjan seurakuntakeskuksessa. Kahvitarjoilu.

Kortepohjan lähetyspiiri ke 16.3. klo 10 seurakuntakeskus.
Lähdel-kuoron harjoitukset to 17.3. klo 18 seurakuntakeskus.

12–14. Päivystys muina aikoina sopimuksen mukaan. Elina Romar 040 560 9910 ja Päivi Itkonen 040 709 0142. Diakoniatoimistot kirkon alakerrassa. Kotikäyntejä pyynnöstä.

Sururyhmä aikuisille alkaa Palokan kirkolla ke 30.3. Tied. ja ilm. pe 18.3. mennessä: Päivi Itkonen 040 709 0142.

Aamupalapysäkki ke 9.3. klo 9–11 kirkko, Takkatupa. Hartaus. Vapaaeht. maksu aamupalasta. Ei 16.3. ja 23.3. Lisätietoja Elina Romar 040 560 9910.

Tukea arkeen. Varhaiskasvatusta ja perhetyö tarjoaa apua perheille! Oletko väsynyt? Tarvitsetko tilapäistä apua omien asioitteesi tai lasten hoitoon? Haluatko jutella? Tied. Sari Erä-järvi 040 500 7820 Sirpa Talvitie 040 548 3216 Mira Maaola 050 408 8813.

Lapsille ja perheille
Pysäkit ovat avoimia, voit tulla milloin sinulle sopii! Illoisia tapaamisia lapsille ja aikuisille. Kahvia, mehua ja välipalaa. Voi tuoda myös omia eväitä.

Vauvapysäkki ma klo 13 kirkko. Perheille, joihin on syntynyt ens. lapsi.

Taaperopysäkki ti klo 9.30 kirkko. Noin alle 2-v. ja heidän aikuisilleen.

Kirkon perhepysäkki to klo 9 kirkko.

Mannilan perhepysäkki to klo 9.30 Mannilan Lyhty, Mankolantie 3.

Tukea arkeen, katos Apua ja tukea tarvitseville -kohta!

Muskarit keskiviikkoisin kirkko. Tied. Jenni Jurva 050 340 9898.

Lapsi- ja perhetyön tiedustelut: marja-terttu.kivela@evl.fi 040 560 9908.

Facebookissa Palokan aluaseurakunnan lapsi- ja perhetyö.

Kouluikäisten kerhot
Tarkemmat tiedot jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-kouluikäiset sekä Minna Junttila 040 773 9851.

Perhesählyä lauantaisin Palokassa

Kaikenlaisien perhesählyssä saa lauantaihetki klo 17–18.30 Jokelan koulun liikuntasalissa (käynti takaa alaovelta). Huoltajan oltava lasten mukana. Voit ottaa mailan ja sisäpelikengät, mutta mailoja voi myös lainata seurakunnalta. Ei sählyä 12.3. ja 9.4.

Liikuntakerho 1.–4.-lk su klo 16.30–18. Jokelan koulun liikuntasalissa, käynti takaa alaovelta. Kerhomaksu 10 €. Voi ilmoittautua tulemalla paikalle, mahtuu 15. Sählyä, muita pallopelejä ja liikunnallisia leikkejä. Omat sisäpelikengät. Ei su 6.3.

4.–7.-luokkalaisten teatteriretki
Lahteen la 9.4. katsomaan Pinokio-esitystä. Mahtuu 30. Hinta 25€ sis. teatteripilun, lämpimän ruoan Aमारillossa, eväät, matkat ja vapaaeht. vakuutuskin. Ilmoittaudu 13.3. mennessä www.jyvaskylanseurakunta.fi/palokka-kouluikäiset/retket

Kaiken kansas kirkkoheksi to 17.3. klo 9.30 kirkko. Noin 20 min kestävä, erityisesti lapsille ja perheille suunniteltu aamuinen hetki. Laulamme, leikimme, olemme lähellä Taivaan Isää!

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke klo 18.30 kirkko. Tule viettämään leppoisaa iltaa tavaten kavereita, pelaten biljardia, nauttien kaffesta ja hiljentyen iltahartauteen.

Houseband ti klo 17 kirkko. Tule musisoimaan bändikämpälle punaisen laulukirjan sävelin. Yläkouluikäisiä ja sitä vanhemmille.

Seniiori-isosten koulutuspäivä la 12.3. klo 10–16, kirkko.

Riparikonsertti ma 14.3. klo 17 Tanssisali Lutakko.

Kaikkien isokoulutus pe 16.3. klo 17 kirkko.

Nuorten aikuisten sähly (yli 18-v.) pe klo 20–21.30 Jokelan koulu.

Yhdeksätoista pe 11.3. klo 19–23 kirkko. Yhdessäolaa ja ohjelmaa. Päihitetön.

Tied. Paula Niemitalo 040 560 9909, Hanna-Maire Leppänen 044 720 3115 ja Niina Kari 040 831 0565, etunimi.sukunimi@evl.fi. Facebookissa yhteisö: nuorisoyhdistys.

Lähimmäisen Kahvitupa to klo 12 kirkko. Ohjelmaheksi 13.

Lähetyspysäkki ti 15.3. klo 10 kirkko. Kahvia ja lähetystyön kuulumisia.

SÄYNTÄSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 6.3. klo 10 kirkko, Jurva, Mertanen.

Messu su 13.3. klo 10 kirkko, Väättäinen, Tahkola, Annastiina Tahkola, laulu.

Pertti Tahkolan virkaansuunaaminen

Kanttori Pertti Tahkola siunataan Sääntsalon kanttorin virkaan Marianpäivän messussa sunnuntaina 13.3. klo 10 Sääntsalon kirkossa. Tilaisuudessa avustaa pyhäkoululaisten jumalanpalvelusryhmä.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti ja to klo 9–11 seurakuntakoti, Saarnatie. Ajanvarauksella paula.kiviranta@evl.fi 050 598 0951.

Lapsille ja perheille
Näkkärakerho ke klo 12.30 seurakuntakoti. Iltapäiväryhmä 1.–3.-luokkalaissille. Ilm. ja tied. 050 917 2802.

Perhekerho to klo 9.30 seurakuntakoti.

Pyhäkoulu to 10.3. klo 17.30 seurakuntakoti. Lasten hetki *Raamatun* sanoman äärellä, yhdessä puuhailua.

Nuorille ja aikuisille
Nuortenilta ke klo 19–21 seurakuntakoti.

Naisten solu ti 8.3. klo 18 seurakuntakoti, parilliset viikot.

Olohuone ke 9.3. klo 13 seurakuntakoti. Kirkkoheksi ja kevätlintujen askartelu. Aloitamme poikkeuksellisesti kirkossa klo 13.

Neulaset-kuoron harjoitus ke klo 18 seurakuntakoti. Tied. 050 549 7035.

Miestenpiiri su 13.3. klo 18 seurakuntakoti. Teetarjoilua.

Olohuone ke 16.3. klo 13 seurakuntakoti. Kirsti ohjaa pääsiäisaskartelua.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Sanajumalanpalvelus su 6.3. klo 10, Hautalahti, Piilonen.

Kirsti Malisen syntymäpäiväseurat ke 9.3. klo 18 Kuikan kylätalolla. Lahja Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Messu su 13.3. klo 11, Vallipuro, saarna Harri Hautala, Partanen, Rauhanhdyistysksen kuoro. Rauhanhdyistysksen kirkkopyhä.

Sanan ja rukouksen ilta su 13.3. klo 18 kirkko. *Marianpäivän iltana*. Anki Hypen, Vallipuro, Partanen.

Seurakuntailta Puuppolassa Pakka-silla ti 15.3. klo 18, Suuntaustantie 66. Mukana Leena Impiö.

Tasaulounas pe 18.3. klo 11–13, kirkko. Lounas lähetystyön hyväksi.

Palmusunnuntain Juniorikirkko to 20.3. klo 11, von Gross, Piilonen, Pirttimäki.

Musiikkitapahtumat

Lapsikuoro ke klo 13 Luonetjärven koulu.

Nuortenkuoro to klo 15–16 kirkko.

Nuortenkuoro to klo 17–18 kirkko.

Candela-kuoro to klo 18 kirkko. Tied. sirpa.piilonen@evl.fi 040 560 9913.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteidenotot/ajanvaraus diakonia-työntekijälle marja-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 560 9916.

Torstaiaamun hartaus ja aamukahvi to klo 10 kirkko. Vapaaehtoinen maksu nimikkolähetyskelle. Ruokajakelu 17.3. klo 10.30 aamupalan yhteydessä.

MieliMaasta-vertaisryhmä ti 15.3. klo 18 pappila. Masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 040 824 4561, paurinne77@gmail.com.

Lapsille ja perheille

Perhekerhot ovat avoimia vanhemmille, isovanhemmille ja hoitajille yhdessä lasten kanssa. Pientä yhteistä puuhastelua, hartaushetkiä ja kahvit. Omia eväitä voi ottaa mukaan.

Perhekerho Puuppolassa ti klo 9.30–11.30 Takalan tie.

Perhekerho to klo 9.30–11.30 kirkko.

Perhekerho ti klo 9.30–11.30 kirkko.

Vauva- ja taaperokerho to klo 9.30 Puuppolan kerhotila, Takalan tie 2.

Vertaustukiryhmä vanhemmille ja hoitajille, joilla on 0–2-vuotias lapsi hoidettavana. Kahvit ja pientä ohjelmaa!

Puuppolan pyhäkoulu ma 7.3. klo 18 Puuppolan kerhotila, Takalan tie 2.

Perhemuskarit ke klo 9.45, ja klo 10.30 kirkko. Lisätiedot 050 571 5155.

Kouluikäisten kerhot. Kysy kerhopaikoja Outi Pirttimäki 040 560 9915.

Hengari 5.–6.-luokkalaissille ke klo 14–17 kirkon nuorisotila. Oleilua, pelailua tai läksyn tekoa. Pöytäjalkapallo, xbox ja lautapelejä.

Nuorille ja aikuisille
Isokoulutus ke klo 18 kirkko.

Nuortenilta to klo 18–20 kirkko.

Työtupa ti klo 12 kirkko. Käsitöitä ja leivontaa diakonian ja lähetysen hyväksi.

Miestenpiiri ti klo 13 pappila. Keskustelua maan ja taivaan välillä. Päiväkahvit työtuvalle klo 14.

Päiväpiiri ke 9.3. klo 13 pappila. Arkipäivän olohuone. Keskustelua ja hartaus. Päiväkahvit.

Naisten ilta pappilassa pe 11.3. klo 18. Niina Kari. Aiheena tulevan sunnuntain tema, keskustelua, rukousta, virren veisuuta.

Elämän sijaissiskot ja varaäidit -naistenpäivä la 12.3. klo 12–16 kirkko.

Toimittaja Heli Karhumäki ja elämän sijaissiskot

Elämän sijaissiskot ja varaäidit pääsevät valokelaan Naisten iltapäivässä Tikkakosken kirkolla lauantaina 12.3. klo 12–16. Puhujina toimittaja Heli Karhumäki ja pastori Marjut Haapakangas. Musiikki Mirja Lavonen-Niinistö. Käsitöitä, keittolounas ja kahvi klo 12.

Lukupiiri ke 16.3. klo 13 pappila.

Miesten saunailta Sarpatissa ke 16.3. klo 17.30. Pyhye ja pipia mukaan!

Lähetysksen Tasaulounas pe 18.3. klo 11 kirkko. Hartaus klo 11. Noin klo 11.15 Tasaulounas lähetysksen hyväksi srk-salissa klo 13 saakka.

Päiväpiiri Jylhänperällä pe 18.3. klo 12.30 Tikkakosken Rauhanhdyistysen talo, Hiidenjärventie 37.

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 6.3. klo 10 kirkko, Koli, Vuorenoja, Reingoldt.

Majataloilta ti 8.3. klo 18 kirkko. Musiikkia, rentoa yhdessäolaa, hyviä sanoja uskosta ja elämästä, esirukous, ohjelmaa. Tule ja tutustu.

Tölskän srk-ilta Kerttu ja Heimo Savellalla ke 9.3. klo 18.30, Mutkatie 14.

Miesten raamattupiiri to 10.3. klo 18.30 kirkko.

Messu su 13.3. klo 10, kirkko, Kari Valkonen, Huttunen, Salmela, Liimatainen. Lauluryhmä Verso, joht. Tarja Erkkilä.

Raamattuluento 2. Korinttilaiskirjeestä ti 15.3. *Armo riittää* klo 18.30 Kari Valkonen. Kahvi klo 18. Musiikki Saara Mörsky.

Pääsiäisen ajan messu, mukana kehityksenmaistyö pe 16.3. klo 13.15 kirkko, Maarit Nuopponen. Salmela, Tynnelä.

Earth Hour -messu ja Pimeän piknik

Kynttilät valaisevat Earth Hour -messua Vaaajakosken kirkossa keskiviikkona 16.3. klo 19. Pimeän piknikillä on tarjolla pientä lähi- ja luumu-ruokapurtavaa. Ilman toteutustavat Tiina Asikainen ja Eeva-Kaisa Rossi.

Miesten päiväraamattupiiri to 17.3. klo 12 kirkko.

Musiikkitilaisuuudet
Kirkkokuoro to klo 18 kirkko. Tied. kanttori Ilpo Vuorenoja 044 757 7170.

Gospelkuoro Ihanaiset ma klo 17.30–19 Taulumaen kirkko. Työik. naisille.

Senioreiden lauluryhmä ke klo 12 kirkko.

Gsus-lauluryhmä ke klo 16.30–18 kirkko. Nuorten naisten lauluryhmä.

Majakka-kuoro ke klo 18–20 kirkko. Uusia laulajia otetaan ryhmiin koe-laulun kautta. Tied. 050 380 0608.

Kanteleryhmä Tied. 0400 669 146.

Elämä juoksuhaudoissa, sota-ajan musiikin konsertti su 6.3. klo 16 kirkko. Nuoruusmuistoja-yhtye, Liisa Räsänen ja Tapani Iltola. Vapaa pääsy.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset Vaaajakoskella ja Jyskässä ajanvarauksella diakoniatyöntekijöiden kautta. marja-leenaliimatainen@evl.fi 040 560 9926 ja tero.reingoldt@evl.fi 040 560 992.

Jyskän aamupuuro ”porinat” ke 9.3. klo 8.30 seurakuntakoti. Avoin kaikille.

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu su klo 12 Mutkatie 14, Tölskä. Tervetuloa 3–v täyttäneet Muskarit kirkolla. Tiedot vapaista päiväpaista Terhi Hassinen 050 340 9893.

Palleroet-ekavuoryhmä tiistaisin 13–14.30 kirkko.

Ilta-perhekerho to klo 17.30 kirkko. Koko perheen yhteinen hetki.

MusaPampulat ke klo 13–14.30 Kaulisharjun kerhotila. Vauvaryhmä.

Perheiden aamu to 10.3. klo 9 kirkko.

Kaunisharjun Perhepysäkki pe klo 9–11 Kaunisharjun kerhotila.

Kolikotapahtuma la 12.3. klo 10–12.30.

Jyskän perhepysäkki ti 15.3. Jyskän seurakuntakoti. Perheiden yhteinen

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29. Tied. ma ja to klo 11–15. heini.lekander@evl.fi 0400 785 345.

Askartelua to klo 11.30, kuukauden 1. torstai.

Tietovisa ma klo 13.30 joka viikko.

Rukouspiiri to klo 11 joka viikko.

Lenkkiryhmä to klo 12 joka viikko.

Papintunti to klo 14 joka viikko.

Yksinäisten ilta joka kkn 3. lauantai klo 18. Tied. Rajaviita 045 111 4522.

Huoltamo
Huoltamomessu su 20.3. Neulaskoti

Kansainvälinen työ
Missioitiimi *Samalla matolla, yhteisessä pöydässä* eriuskoisen kanssa to 17.3. klo 18 Yliopistonkatu 26 B, Sade Pirttimäki. Islamin ja kristinuskon kohtaamisen äärellä. Kokemuskas ja jakamassa Raija Hämynen. Iltapala ja tee. Järj. Jyvaskylän seurakunta ja Lähetysyhdistys Kylväjä.

Retki Lähetysjuhille Vihtiin 11.6. Reitti: Klo 6.10 Harjukadun tilausajolaituri klo 6.20 Vaaajakoski, Wessmaninmäen pysäkki. Paluumatkalle lähtö Vihdistä ke 9.3. klo 18.30, Mutkatie 14.

Miesten raamattupiiri to 10.3. klo 18.30 kirkko.

Messu su 13.3. klo 10, kirkko, Kari Valkonen, Huttunen, Salmela, Liimatainen. Lauluryhmä Verso, joht. Tarja Erkkilä.

Raamattuluento

2. Korinttilaiskirjeestä ti 15.3. *Armo riittää* klo 18.30 Kari Valkonen. Kahvi klo 18. Musiikki Saara Mörsky.

KohtaamisPaikka
KohtaamisPaikan iltamessu @ Palokan kirkko su 6.3. klo 17, Jukka Jämsén, Mika Kilkki. Lastenohjelmat.

Brunssikirkko @ Kristillinen koulu su 13.3. klo 11, Voionmaank 18, käynti Vellamonkadulta. NyttäriBrunssi, kirkko-osuus, lastenohjelmat.

Muut toimintatiedot www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyvaskylä / instagram @kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatö
Cygnaeuksenkatu 8, Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön diakoni 050 549 7033, mirja.hytönen@evl.fi, Irina Aranson, maahanmuuttajatyön avustaja, 041 705 2329, irina.aranson@evl.fi

Päivystys ti klo 9–11 ja ke klo 13.30–15.30, Cygnaeuksenk. 8, to klo 14–15.30, Huhtasuon kirkko (Nevak. 6).

Kuokkala:
Naisten Suomi-kerho ti 10–11.30 (Polttolinja 37)

Keskusta:
Naisten Suomi-kerho ke 10–11.30 (Kauppatu 13).

naamupäivä. Aamupuuro klo 9.

Perhekerho ti 15.3. klo 9 kirkko.

Kolikolla ponin selkään Kolikkotapahtumassa

Poniratsastusta, kasvomaa-lausta, ongintaa, askartelua, tikkupullan ja makkaran paistoa, pannaria, mehua, kahvia. Mukana Kannelkoira Kamu sekä partiolaiset. Monenlaista kivaa on tarjolla Vaaajakosken kirkon Kolikkotapahtumassa lauantaina 12.3. klo 10–12. Tuotto Yhteisvastuukeräykselle.

Nuorille ja aikuisille
Perjantaitkahvila nuorille pe 11.3. klo 17 kirkko.

Hengari, nuortenilta ke 16.3. klo 18 kirkko.

Yhteisvastuutempaus ma 7.3. Koostuu nautaan kirkolle klo 17.30 ja lähdetään yhdessä keräämään. Iltapala.

Merimieskirkkopiiri ti 8.3. klo 13 kirkko. Merimieskirkkotyötä ja -ystävyyttä tukeva keskustelupiiri. Askartelua, ajankohtaista, yhdessäolaa.

Vanhemman väen päivä ke 9.3. klo 11 kirkko. Keittolounas ja kahvi (7 €) klo 11 alkaen. Vierailija Oiva-keskuksesta.

Lähetyspiiri ti 15.3. klo 13 kirkko.

Kristilliset järjestöt

Jyvaskylän NNKY

Puistotori 4, toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472, jklNNky@elli-sanet.fi, www.ywca.fi/Paikallinen-toiminta/Jyvaskylan>NNKY, www.facebook.com/jklNNky.

Laku-ryhmä pe 4.3. klo 13.

Maailman rukouspäivän hartaus-hetki pe 4.3. klo 15. *Sallikaa lasten tulla minun luokseni*, Heidi Watia. Kahvit.

Hiljaisuuden retriittipäivä naisille la 5.3. klo 10–18. Hiljentymistä turvallisuuden, naiseuden ja uskon äärelle. Hinta 7 euroa sis. ruoan ja materiaalit. Ilm. toiminnanohjaajalle.

Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5 euroa) ti 8.3. klo 9–11. *Keho kiittää*, Kaarina Krogerus.

Ännälän Äx-naiset ma 7.3. klo 17.

Latinanpiiri ti 8.3. klo 18.

Lauluryhmä Jännät ke 9.3. klo 19.

Exodus-raamattupiiri to 10.3. klo 15, *Daniel* 7–8, Heidi Watia.

Kirjapiiri I ma 14.3. klo 13. Haruki Murakami: *Kafka rannalla*.

Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen (aamupala 5 euroa) ti 15.3. klo 9–11. Kulttuuriliiton opastamana matkailukunäyttelyyn, Hanne Laitinen.

Jyvaskylän NNKY ry:n sääntömääräinen kevätkokous su 20.3. klo 14. Olga Kolarin musiikki- ja runoesitys.

Jyvaskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus ma 14.3. klo 13.30. Pelastusarmeijassa, Ilmarisenkatu 2. Jaana ja Juha Jokiniemi, Heimo Kajasviita. Lähetä-kuoro. Arjoajaiset. Rakkauden lahja. Kahvi klo 13

Jyvaskylän Rauhanhdyistys
www.jklry.net, 044 505 0653

Seurat la 6.3. klo 19 ry.

Seurat su 6.3. klo 16, ry; Klo 17.30 ry.

Seurat ke 9.3. klo 19 ry.

Nuorten perjantai pe 11.3. klo 19 ry.

Seurat la 12.3. klo 19 ry.

Seurat su 13.3. klo 16, ry; Klo 17.30, ry.

Seurat ke 16.3. klo 19 ry. Markus Linjama.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminariinkatu 19

Avoin raamattupiiri Sanan Kulmalla joka toinen pe klo 10. Seur. 4.3. ja 11.3.

Naisia kaivolla -ilta ma 7.3. klo 18.30 Nikolainsalissa, Asemak. 6. Kahvi klo 18 alkaen. Ohjelma 10 €.

Pyhä Äiti Maria ja Magdalan Maria, rovasti Leea Laakso-Yli-Kokko kertoo, mitä *Raamatun* naisilla on annettavaa nykyajan naisille. Musiikkipedagogi Maria Jaakkonen laulaa ja laulattaa.

Päiväkahvit Sanan Kulmalla ti 15.3. klo 13.30, Kahvit klo 13. *Armo ja totuus*, Timo Hakanen, Helena Kallio-Hakanen, pianisti Anlin Kallio.

SenioriForum Sepänkeskust 26.4.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetyk
Lähetyskoti, Kauppak. 13 p. (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, <http://keski-suomi.sekl.fi>. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.

Lähetyskoti:
Aamurukouspiiri pe klo 8–9.

Pointti-nuortenilta la klo 18–21.

Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30.

Naisten ystäväpiiri ti klo 11. Jutustelua, yhdessäolaa ja rukousta kahvikupin äärellä.

Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 15 (ei 7.3.–23.3.).

Keskustan raamattupiiri ti 8.3. klo 18.

Lähetysken Keidas su 13.3. klo 18, Reino Saarelma. Sanaa, juttuseuraa ja kahvia.

Naisten raamattupiiri ti 15.3. klo 13. *Tyttöjen Donkki-ilta* 3.–8.-luokkalaissille pe 18.3. klo 18–20.

Mualla Jyvaskylässä:
Huom! Ei Isä-lapsi-sählyä la 5.3.

Leipäsuunnat su 6.3. klo 16 Halsilan seurakuntakeskuksessa, Kärpänkuja 5. *Viisi leipää ja kaksi kalaa*, Tommi Parikka. HPE. Lapsille oma ohjelma ja kirkkokahvit.

Vaaajakosken naistenpiiri ma 7.3. klo 18–20, Lintulenkintie 3.

Vaaajakosken miestenpiiri to 10.3. klo 18.30 Vaaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.

Perhepysäkki Pikkuleipä ja Donkis-kerho su 13.3. klo 11 Päiväkoti Aarresaassa, Toritie 22, Kuokkala. Vanhemmillä raamattuhetki.

Lähetysyhdistys Kylväjä

Evästä elämään -messu 6.3. klo 16 Neulaskodilla, Pihkatie 4. Raamatutuopetus Filippiiläiskirjeestä, Erkki Puhalaisten, Esa Jurva.

Perhekerho 9.3. klo 9.30. Telkänpesän palvelutalo, Johanna Perendi.

Jyväseuden Raamattu- ja lähetyspäivät 12.–13.3. Huhtasuon kirkolla.

Keltinmäen lähetyspiiri 14.3. klo 18, Johanna Perendi.

Torstaipiiri 17.3. klo 13, Halsilan kirkko, Johanna Perendi.

Missioitiimi 17.3. klo 18 Yliopistonkatu 26 B, Sade Pirttimäki, Raija Hämynen.

SLEY

Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5

Messu sunnuntaisin kello 12. Su 6.3. Heimo Kajasviita, 13.3. Juho Hintikka.

Evangelisten opiskelijoiden ilta ke klo 18.30. Ke 9.3. *Autettujen Aitta-massa*, Eila Nymän. 16.3. *Puhutaan pyhytyksestä*, Jiska Grön.

Hamona-kuoro 7.3. klo 18.30.

Naistenilta 8.3. klo 18–20.30. *Nainen lähetettyä Jumalan työhön*. Kenian-lähetä, diakonissa Tuula Leppänen. Ovet auki klo 17.30 alkaen. Yhdessäolaa, rukousta ja näyttäri-iltapala.

Messu su 13.3. klo 10 Uuraisten kirkossa, Sley Keski-Suomen piirin talvi-juhla messun jälkeen.

Nuorten aikuisten ilta 7.3. klo 18.30 Kansanlähetyksen lähetyskodilla. *Maria – Taivaan kuningatar?* Petri Harju.

Suomen Raamattuopisto

Toivon torstai 17.3. klo 18.30 Neulas-koti, Pihkatie 4. *Lasten kaltaisten on taivasten valtakunta*, Aino Viitanen, Pasi Heikkilä.

Henki & elämä

"Tää äiti laittais nyt ruokaa, mutta sitten se kastike palais pohjaan. Nää lapset kiljuis, että nyt on hirveä nälkä. Sit ne tahtois karkkia." Lastenohjaaja Sirpa Talvitie ja perhetyöntekijä Mira Maasola ovat valmiita auttamaan, jos kattila on kiehuu yli.

Ilmainen henkireikä

KAARINA HEISKANEN teksti

Lapsiperheisiin jalkautuva Tukea arkeen -toiminta käynnistyi Palkkan alueseudakunnassa viime syksynä. Vastaavanlaista apua on ollut tarjolla jo aiemmin Tikkakoskella ja Vaajakoskella.

Alueseudakuntien tarjoama tuki on perheille maksutonta.

Tarvittaessa varhaiskasvatus- ja perhetyön tuki voi madaltaa myös kynnystä ottaa yhteyttä seudakunnan diakoniaan.

▶ Voit ottaa yhteyttä, jos olet väsynyt, tarvitset tilapäistä apua omissa asioissasi tai lastenhoidossa, tai jos jokin painaa mieltäsi ja haluat jutella.
Ota yhteyttä:
Lastenohjaajat
Sari Eräjärvi 040 500 7820
Sirpa Talvitie 040 548 3216
Perhetyö
Mira Maasola 050 408 8813
Sähköposti:
etunimi.sukunimi@evl.fi

ARKIAPU TULEE KOTIIN

Tuki palokkalaisten lapsiperheiden arkeen tulee termarikahvi ja pullapitko kainalossa. Seudakunnan lastenohjaajat keskustelevat, hoitavat lapsia ja tarjoavat vanhemmille hippusen omaa aikaa.

KAARINA HEISKANEN
teksti ja kuva

Pienikin asia voi tuntua liian isolta, jos sitä miettii yksin. Lause löytyy Tukea arkeen -toiminnan esitteestä. Tukea on tarjolla palokkalaistilaisille lapsiperheille. Motto muistuttaa, että pienetkin harmit kantaa ottaa puheeksi, ennen kuin niistä kasvaa isoja möykkyjä.

Tarjoamme sekä käytännön apua että keskusteluapua matalan kynnyksen periaatteella. Ei tarvitse olla isoja ongelmia eikä tarvitse olla kauhean väsynyt, lastenohjaaja **Sirpa Talvitie** kannustaa ottaa

maan yhteyttä.

Joskus keskustelu ulkopuolisen kanssa auttaa saamaan uutta näkökulmaa asioihin, toteaa perhetyöntekijä **Mira Maasola**.

Monia lapsiperheitä rassaa tukiverkkojen puute. Sukulaiset ja isovanhemmat ovat etäällä. Tehokuusvaatimuksia tulee joka tuutista.

Mediassa on superäitejä, jotka harrastavat, tekevät uraa ja hoitavat lapset kunniakkaasti. Me "tavalliset" äidit emme pysty siihen, mihin muka pitäisi pystyä. Jos vertaamme omaa vanhemmuutta supervanhempiin, siitä voi seurata

itsesyytöksiä, Maasola sanoo.

Henkisen puolen kanssa pitääkin tehdä töitä, että voi olla hyvällä omallatunnolla omanlaisensa äiti ja isä. Kynnys avun pyytämiseen on usein korkea.

Meillä on liian vahva yksin pärjäämisen kulttuuri. Olisi hienoa, jos sitä kynnystä voisi madaltaa. Jokainen tarvitsee apua, se on normaalia. Ei tarvitse yrittää jaksaa hampaat irvessä.

Tukea arkeen -toiminnan painopiste on lastenhoitoavussa, mutta naiset saattavat tarttua myös pölynmuriin, tiskiharjaan tai perunankuorimaveitseen.

Kaikki lähtee siitä, mitä perhe toivoo. Ei mennä niin, että aletaan heti eteisessä järjestää kenkiä, Mira Maasola sanoo.

Typillinen tilanne on sellainen, että perhe tarvitsee lastenhoitajaa, jotta vanhemmat pääsevät hoitamaan asioitaan, saavat tovin hengähdysaikaa tai mahdollisuuden istahtaa kampaajan tuoliin.

Lastenohjaajat piipahtavat perheeseen mukanaan termarikahvit ja pullaa. Kahvikupposen äärellä juttukin lähtee luistamaan. Keskustelut ovat luottamuksellisia.

Jos itsellä ei rahkeita riitä aut-

tamiseen, pohdimme perheen kanssa, mistä he voisivat lähteä hakemaan apua.

Moni lapsiperhe harmittelee sitä, että kaupunki ei tarjoa kodinhoitoapua lapsiperheille tiukoissa tilanteissa. Eikö se olisi enemmän kunnan kuin seudakunnan tehtävä?

Maasola ja Talvitie eivät näe esitettyä sille, että seudakunnan työntekijät käärivät hihat ja auttavat perheitä käytännön asioissa.

Autetaan sekä perheitä että yhteiskuntaa siinä missä pystytään. Mikä sitten on kristillisyyttä, jos ei tämä, kun ollaan mukana perheiden arjessa.

Elämästä

Valinta on vaikeaa, kun niin moni asia kiinnostaa

HEIKKI IMPIÖ teksti ja kuva

Olen **Pilvi Ruuskanen**, 24, kotoisin Heinävedeltä. Ennen Jyväseudulle muuttamista asuin äidin ja siskon kanssa Pieksämäellä. Siellä opiskelin talonrakennusta ja suoritin rakennusalan perustutkinnon. Vuoden 2013 loppupuolella muutin aluksi Muurameen ja sieltä viime elokuussa Jyväskylään.

Valmistumisen jälkeen en ole rakennusalan töitä tehnyt. Pitkän työttömyysjakson aikana minulla oli pieniä työkokeiluja, mutta sitten sain 4H:n kautta sähköpostia erilaisista työpaikoista. Erinäisten hakemusten jälkeen pääsin hoi-

va-apulaiseksi Vuoroparin palvelutaloon Kuokkalassa. Minulla ei ole varsinaista koulutusta alalle, mutta omakohtaista kokemusta on kertynyt äitini ja siskoni kautta. Äitini on koko elämänsä toiminut hoiva-alalla, lähihoitajana ja siskoni omaishoitajana. Siskoni on nyt jo yli 40-vuotias ja hänellä on Downin syndrooma. Ehkä tästä taustasta johtuen olen aina tuntenut kiinnostusta hoivatyöhön.

Aamuhäämmiset ovat aina olleet minulle vaikeita. Palvelukodissa tätä ongelmaa ei ole, koska teen siellä yövuoroja. Neljää yövuoroa seuraa neljä päivää vapaata. Tehtävi-

ni kuuluu asukkaiden pyykkien pesua ja pieniä siivous- ja avustustöitä asukkaille. Jossain vaiheessa yötä teen kierroksen ja katson, että kaikilla on asiat hyvin. Yhdelle asukkaalle vaihdan vaipan. Aamulla on aika keittää kaurapuuroa.

Nautin työstäni eniten silloin, kun saan olla vanhusten kanssa. Olen mielestäni lämmin ja rakastava ja parhaimmillani juuri kohtaamistilanteissa. Vanhukset ovat lempeitä ja mukavia. Yhdessä jutellaan elämästä yleensä, ja tietysti kyselen myös tämän hetkistä vointia.

Elämässä tärkeää on olla ystävällinen ja hyväsydäminen, sellainen

joka auttaa, huomioi ja rakastaa. Ihmettelen kärjistynyttä vihapuhetta ja negatiivisuutta, joka tuntuu olevan vallalla yleisesti ja asiasta riippumatta. Vaikka vihaissikin jotakin asiaa tai ilmiötä, mitä hyötyä siitä raivoamisesta on kenellekään, miksi pahaa pitäisi levittää?

Olen huomannut haaveilevani kaikenlaisista asioista, varsinkin sellaisista, mitä en ole saanut aikaiseksi. Tykkään piirtämisestä ja askartelusta, ja kuvataideala kiinnostaisi. Valinnan vaikeus onkin siinä, kun haluaisi tehdä työtä myös vanhus- ja vammaispuolella, miksei myös eläintenkin parissa.

Pilvi Ruuskanen

En ymmärrä, mitä hyötyä kenellekään on raivoamisesta. Miksi pahaa pitäisi levittää?